

Luqasa Xaafide

Yesuus Kiristtoosa Wonggele

Gele

Yesuusa dooride taphpho lam77i hawaaruntsi gidida Luqasa baaya. Luqasa Wonggele, Yesuusa tiino nabunts doontte ye7oda ga7intti ohinttidanno, Isra7eeluntsi kaseppa kafittera yezide «Kiristtoosa» maaqqidanno as kochchi ubba ashshizaya maaqqidanno qonccizane. Luqasa, fa maxaafte Yesuusa dahuntsis Wonggele sabbakodes fa adeppa kiitinttidaya maaqqidanno hyanna Wonggelte asuntsis yeze dumma dumma madhappa kessizaya maaqqidanno ohida. Luqasa Wonggele gidida, Yesuusa ye7e baz ohize tiino zofantten Yesuusa ude Salo kezidanno ohize faaditsi zofante benttii ohinttidanna ufays baz. Yesuusa Salo kezidannippa maaqqii ammano wayzi diccezakon dalggezakon ohize taarikito hyay Wonggele xaafize hawaaruntsi oocha maxaafite xaafida.

Kiitanchcho mazmure baz, Yesuusa yelint-tide wode wode yenggizuntsi hyanggi bi7idanno ohize taarike, Yesuusa na7atitsa Xoozze keetsta hyanggidanno, yiqsinttize Samaara atstse bazin dhabii benttide na7ay baz ohize taarike, Luqasa Wonggele xalaala benttize taarike. Luqasa Wonggelte gaxappa gaxa yellodes yeze waanna qoftta woosa baz, Geeshi Ayyaanabaz, Yesuusa

oocha gidda maachchuntsis yeze bessin Xoozii nagara maarizanno.

Aafe Qofuntsi

Gele qofa 1:1-4

Xammaqize Wahannisan Yesuusa yelintton dichiton 1:5—2:52

Xammaqize Wahannisa oocha 3:1-20

Yesuusa xinqqatton fattaninttidanno 3:21—4:13

Yesuusa Galila oochchide oocha 4:14—9:50

Galilappa Yerusalaame yellodes 9:51—19:27

Wurssutsi saamintte Yerusalaame kara gancce 19:28—23:56

Hyayqoppa dendde, asis qonccen salo keze 24:1-53

¹ Bonchcho Tewofloosa, nu gidda folinttide bazis gaamuntsi, faas dandda7inttide gaar xaafida.

² Yinna taarikito un xaafidanna tiinoppa aykkii aafe markkuntsin qaala xaafii nuus ohidanno.

³ Taanin ta baggara tiinoppa qoppii bi7idanippa suuba yinna taarikita hyanidanno luulizii nees Tewofloosas xaafizanna taas lo77o maaqqii benttida.

⁴ Yinnan, ne tamaridanna turo maaqqidanno erisodes.

Xammaqize Wahannisa yelintte

⁵ Yihuda kaat Heroodisa wode Abiya baggappa maaqqide Zakkariyaasa gaaze Ayhude kahine yene. E machchitan Aarona kochchappa. I suntsitan Elssabeexo.

⁶ Lam77untsin Laatstse wogan kiitto ubba naagii bore baayzin Xoozze tiintte xillotitsara yezida.

⁷ Yi7op attin Elssabeexa dhoontsi maaqqide gisho untis na7a baaya. Lam77untsin cinggida.

⁸ Fettii wode Zakkariyaasa fa tarttii ode Xoozze tiino kahinetitsara oochchane.

⁹ Kahinetitsi wogara Xoozze keetsta gelii ixaane cugissades eza ixa yellida.

¹⁰ Ixaane cugize wode asuntsi ubba bale woosane.

¹¹ Laatstse kiitanchchize zharsho zharshize bestippa mizaqi zalara eqqii benttida.

¹² Zakkariyaasa eza bi7i tannii gaama zhashtida.

¹³ Yezin kiitanchchize eego, «Zakkariyaasa zhashtippe; ne woosita sinttida. Ne machchita Elssabeexa dhiiratsi na7a yeloda, eza Wahannisa ga7i ne suntsoda.

¹⁴ E nees wallon ufayssi maaqqada; gaamuntsi E yelintte ufayttoda.

¹⁵ Laatstse tiino E damma maaqqada; woyne ushshii maaqqin melle matstsize ushshii uzhaama. Fa inttii sazite yezara Geeshi Ayyaanara kumoda.

¹⁶ Isra7eele asuntsappa gaamuntsana fa Laatstse, Xoozzego mahoda.

¹⁷ Aduntsi wozintto na7untsago mahoda, kiitinttoosuntsana xillotitsi cinccatitsago mahode gaar, Laatstsis koshshize worzha giigisades Eeliyaasa ayyaanaran wolqqara Laatstse tiintte hyammada» yagayda.

¹⁸ Zakkariyaasa kiitanchchizego, «Ta yinno akkora erode? Taaran ta machchitira cinggida» gayda.

¹⁹ Kiitanchchize mahi, «Taanii Xoozze tiintte eqqize Gabre7ele. Hyanna misiraachchito nees ohodes Xoozappa kiitintida.

²⁰ Yikke, wodito naagii folinttode ta qaaltto ne ammananxii ixside gisho hyanna folinttode wontsis ne doontta muume maaqqada, ohinttodesin ne dandda7aama» yagayda.

²¹ Ye wode Zakkariyaasa Xoozze keetsts site gelii gam7ide gisho akko yi7ido ga7i asuntsi bale naagitera gam7ida.

²² E bale kezii untana ohissades dandda7ikaaya. Malla kushera beezanip attin ohinttodes dandda7oosanno bi7ide wode qonccitsi bi7idanno erida.

²³ Zakkariyaasa oocha wodito folii fa kara maaqqida.

²⁴ Yinnippa suuba, E machchita Elssabeexa wodaxida. Ichchin agina kumutsi fana geentsi asis benttikaayzara gam7ida.

²⁵ Iza, «Laatstsii fa maarotitsite ta toochito as giddappa hyaasodes bi7i hyanna wodite hyanno taas oochchida» yagayda.

Yesuusa yelinttodanna tiinidhii ohinttida

²⁶ Elssabeexa wodaxidannippa izippuntsa agintte, Xoozii Kiitanchcho Gabre7ele Galila gade yeze Naazirete katama kiittida.

²⁷ Ezin Yoosefa gaaze kaat Dawute kochchappa maaqqide atstses oocinttide wudurttigo kiitintida. Yinna wudurtta Mayramo ga7inttane.

²⁸ Kiitanchcho iigo hyanggi, «Gaama kadhinttidanne, saro nees maaqqe, Xoozii neera yene» yagayda.

²⁹ Mayrama E ohite gaama tannii, «Hyanna akko saritse» ga7i qoppida.

³⁰ Kiitanchchize mahi, «Mayrame, zhashtippe; ne Xoozze tiintte nashsho denggida.

³¹ Yikke ne wodaxoda dhiiratsi na7a yeloda, E suntsiton Yesuusa ga7i suntsoda.

³² E damma maaqqada, Ubbappa kattara Xoozze na7a ga7intti xeeqinttoda. Laatstse Xoozze E aday Dawute araata ees inggoda.

³³ E Yayqooba kochchalla afa medhina ka7itoda; E ka7itumttis hyal7e baaya» yagayda.

³⁴ Mayrama kiitanchchizego, «Yinna wayzi hyanode? Ta dhiiratsara yellinttikaaya» yagayda.

³⁵ Kiitanchchize mahi, «Geeshi Ayyaana neella afa wodhhdhoda, Ubbappa kattara Xoozze wolqqita neella afa shemppoda. Yinnii gisho, yelinttide geeshi na7ay Xoozze Na7a ga7inttoda.

³⁶ Yikke, ne igintta Elssabeexa fa cimatitsi laytsite dhiiratsi na7a wodaxida. Iza dhoontsi ga7inttidanno, yezin hyatte izippuntsa agina aykkida.

³⁷ Xoozza gamizebaz baaya» yagayda.

³⁸ Mayrama, «Yeezako, taanii Laatstse arttis, ne qaaltti gaar taas yi7o» yagayda. Yinnippa suuba, kiitanchchize iippa shaakkinttida.

³⁹ Mayrama yinna saamintte denddii Yihuda sa7a yeze fettii ale katama qitida.

⁴⁰ Zakkariyaasa kara gelii Elssabeexo sarotsida.

⁴¹ Elssabeexa Mayrama sarotsizanno si7ize wode I saztte yeze na7ay ufayssara dollida. Elssabeexa Geeshi Ayyaanara kumii,

⁴² fa qaaltto dhoqi yiizii, «Neenii maachuntsappa anjjinttidanno, ne wodaxide na7ayin anjjinttidaya.

⁴³ Yi7o yezin, ta Laatstse intte, neenii taago ye7ode gaar ta oode?

⁴⁴ Yikke ne sarotitsito ta si7ize wode ta sazite yeze na7ay ufayssappa dollida.

⁴⁵ Laatstsii foloda ga7i inggide qaaltto amanidanna, iza anjjinttidanno» yagayda.

Mayrami mazmure

⁴⁶ Mayrama hyannii gaara yagayda:

«Ta shemppita Laatsta bonchchane,

⁴⁷ ta Ayyaanze gaalla Xoozzella ufayttane.

⁴⁸ E fa arttii toochito bi7ida.

Hyaynoppa aykkii yeletitsi ubba tana anjjinttidanno ga7oda.

⁴⁹ Wolqqaama maaqqide E, taas damma baz oochchida.

E suntsita Geeshi.

⁵⁰ Eza bonchchizuntsalla afa,

E maarotitsita medhinappa medhina yelodes.

- 51 Fa qesite mintsii baz oochchida,
fa wozintte uturtizuntsanna lalida.
- 52 Damma kaatuntsana araatizeppa wodhizida;
Fa ommito toochizuntsana bonchchida.
- 53 Naydhidhidsana lo77o bazara mishshida,
yezina duruntsana kallo kushe dakkida.
- 54 Fa maarotitsito qoppii,
Fa ariza Isra7eele maaddida.
- 55 Yinnan nu aduntsis ohide qaala,
Abrahamasin E zarttis ga7idanno medhinas
folodes»
yagayda.
- 56 Mayrama Elssabeexi kale hyaydzdzii agina
gaar gam77i fa kara maaqqida.

Xammaqize Wahannisa yelintte

- 57 Elssabeexi yelo qamma yellin dhiiratsi na7a
yelida.
- 58 I dootsuntsin I iginuntsi Laatstsii damma
maarotitsi oochchidanno si7i, iira wolla ufayt-
tida.
- 59 Osfuntso qammite zhooga na7aya garra-
zodes yi7ida. E aday suntsite Zakkariyaasa ga7i
suntsodes koyda.
- 60 Yezin intta, «Ade, Wahannisa ga7inttodes
beezane» yagayda.
- 61 Unttin, «Ne iginutsappa hyay suntsira
xeeginttide ooden baaya» yagayda.
- 62 E aday oode ga7i suntsodyezako erodes koyi
eza malla oocida.

⁶³ E xaafizebaz oocii ekkii, «E suntsita Wahan-nisa» ga7i xaafida. Ubbuntsi E xaafidanno bi7i gaama qoppida.

⁶⁴ Ira Zakkariyaasa il7antsita bilinttida, Xooz galatittera ohintte aykkida.

⁶⁵ Dootsuntsi ubba zhashmora kumida. Hyanna hyanidanna ale Yihuda sa7a ohinttida.

⁶⁶ Yinno si7eze ubbuntsi, «Hyay na7ay akko yi7ad yessa?» ga7i fa gidida ohinttida. Laatstse kushita eera yene.

Zakkariyaasa tinbbite

⁶⁷ Wahannisa aday Zakkariyaasa Geeshi Ayyaana kumii hyannii gaara yaga7i tinbbite ohida.

⁶⁸ «Isra7eele Laatstse Xoozze galatintto, yi7i fa asuntsana wozida.

⁶⁹ Fa arize Dawute keetstsa atotits wolqqa dentsida.

⁷⁰ Yinnan zaga wode geeshi nabunts doontte ohinttidanni fana,

⁷¹ E ashita nu morkkuntsappan nuura olinttize ubbunts kushtippa.

⁷² Yinno E oochchidanna nu aduntsis fa maarotit-sito beessadesin, fa geeshi caaqito naagodes.

⁷³ Nu aday Abrahamas caaqqide caaqito qoppodesin

⁷⁴ nu morkkuntsi kushtippa kessii zhashimo baytsi ees kiitinttode fana.

⁷⁵ Nu laytsite ubbanne geeshshatitsaran xillotit-sara fa tiintte nuna essodes.

⁷⁶ Ta na7ayo, neenii Ubbappa kattara Xoozze nabe ga7inttoda.

Laatstse ogito loytsodes ne E tiintte hyang-goda.

⁷⁷ Un nagartta uccinttin,
un atotitsi era denggodanno ne Laatstse worzhitis ohoda.

⁷⁸ Nu Xoozze lo77o maarotitsitippa denddii
wontta xalqe nuus saloppa kezida.

⁷⁹ Yinnan dhuma giddan,
hyayqo dasho oomo yezuntsis foo7issades,
nu tohiton saro ogego mahodes»

yagayda.

⁸⁰ Na7ay diccida, Ayyaanara minggida,
Isra7eele asuntsis benttode wontsis akko baayze ganasa yezida.

2

Yesuusa yelintte

(Maato. 1:18-25)

¹ Ye wode Roome gade yeze as ubbuntsi fay-dinttode fanan suntsita xaafinttode fana kaati Awugisxoosa kiittida.

² Yinnan Qerenoosa Sooriya gade ahize wode oochinttide tiino faydo.

³ Yinnii gisho, fettii fettii asi fa suntsito xaafint-todes fa yelinttide gade qitida.

⁴ Yoosefan Dawute keetstsappan kochchappa maaqqide gisho Galila Naazirete katamappa denddii Dawute katama maaqqide Yihuda Beeteleme qitida.

⁵ Hyanggoderä, yelodes wode hyal7ide E oocii gaddide, Mayramira wolla xaafinttodes hyang-gida.

⁶ Un ize yezin iis yelo wode yellida.

⁷ Fa anggis na7aya yelida. Curqqara xaaxii zaqqo aqize keetsi bessi dhabide gisho gongga gidda woytstsida.

Wude yenggizuntsanan kiitanchchon

⁸ Yinna gadite qamma duro wude yenggitte zooze aqize wude yenggizuntsi yene.

⁹ Laatstse kiitanchcho yi7i un kale eqqida. Laatstse bonchcho un kantto wutii foo7ida; unt-tin damma zhashimo zhashtida.

¹⁰ Kiitanchchize untis, «Zhashtippete! Yikke, as ubbannis maaqqide damma ufayssi misiraachcho ekkii yi7ida.

¹¹ Yinnan, Dawute katamite ashshizay yinttis hyayno yelinttida. Ezin Laatstse Kiristtoosa.

¹² Yinnan yinttis malla maaqqe; zhooga na7ay curqqara xaaxintti gongga gidda woy7idaya yin demmada» yagayda.

¹³ Qoppikaayzin gaama Salo kiitanchchuntsi kiitanchchizera fettilla benttii, yaga7i galatida,

¹⁴ «Bonchcho Xoozzes afa salo, sarotitsi sa7alla afa Xoozii kadhize asis maaqqe.» Yagayda.

¹⁵ Kiitanchchuntsi untappa shaakkintti salo kezidannippa suuba wude yenggizuntsi, «Ane Laatstsii nuus qonccizide bazin hyanidanno be7ades Beeteleme yedhdhote» yagayda.

¹⁶ Unttin ellisii hyanggida. Mayramo, Yoosefan zhooga na7ay gongga gidda woy7idaya bi7ida.

¹⁷ Bi7i maaqqii na7ibaz untis ohidanno, geeshi yinna besite yeze asuntsis markkidhida.

¹⁸ Yinno si7ide ubba wude yenggizuntsi ohidanno gaama qoppida.

¹⁹ Mayrama hyanide baz ubba fa wozintte qoppittera yene yeshsha.

²⁰ Yenggizuntsi untis ohidanni gaara yi7in bi7ida. Yinnii gisho, fa si7idebazisin bi7idebaz ubbannis Xoozze bonchchiten galatitte maaqqida.

Yesuusa Xoozze keetsta kanggida

²¹ Osfunsa qammite, garraze wode yellin, iis agina attodannippa tiino kiitanchcho gaddide suntsite Yesuusa ga7inttida.

²² Muse higge fana un geezhize wode folinttida-nippa suuba Yoosefaran Mayramira zhooga na7a fa Laatstsas immades Yerusalaame qitida.

²³ Yinnan, Laatstse higgera, «Dhiiratsi maaqqide anggis na7a ubbuntsi Laatstsis dummudhidaya maaqqe» ga7intti xaafinttidanno folodes.

²⁴ Mahi Laatstse higge, lam77i koka woy wolle zharshodes kanggida.

²⁵ Ye wode geeshin ammanora mintsii maaqqide Simoona ga7inttize atstse Yerusalaame yene. E Isra7eeluntsana ashshiza naagitera yene. Geeshi Ayyaanan eella afa yene.

²⁶ Mahi Kiristtoosa bi7ikaayzara hyayqqa-manno Geeshi Ayyaana ees beezin erii yene.

²⁷ E ye wode Ayyaana kaalitsin Xoozze keetsta qitida. Na7ay inttiran adera woga folodes zhooga

na7aya Yesuusa ekkii gelide wode. ²⁸ Simoona moki ekkii na7aya iringgi, yaga7i Xooz galatida.

²⁹ «Laatstso ne taas gelide qaaltti fana,
hyatte ne ariza sarora moyzo.

³⁰ Ta aafta asi ubbunts tiino ne giigizide,
³¹ ne atotitsito bi7ida.

³² Yinnan Ayhude maaqqoosse ubbuntsis,
Xoozze ogito geeshize foo7o,
ne asunts Isra7eeluntsis bonchcho» yagayda.

³³ Yoosefaran Mayramira E baz ohinttidanne gaama qoppida.

³⁴ Simoona untana anjjida. Intta Mayramigo, «Yikke hyay na7ay Xoozappa doorinttide gaama Isra7eeluntsis un gol7itisin un dendditis malla maaqqada. Yinnon gaamunsi ixixane.

³⁵ Ne shempitan mahi mashshara cadinttoda» yagayda.

³⁶ Mahi Aseere kochchappa maaqqide Faanu7ela na7ita Haanna ga7inttize nabita yene. Iza gaama cinggida; iza azinzera laappun bere yezida.

³⁷ I azinze hyayqqin osfun tam oyddii bere maaqqade wontsis qamman awara face baytsi woosaran xoomara Xoozze Keetstsa oochchane.

³⁸ Iza yinna saate hyanggi Xooz galatida; Yerusalaame atotitsi wode naagize ubbuntsis zhooga na7ay baz markkidhida.

³⁹ Yoosefaran Mayramira Laatstse higgite ki-itinttide wogito ubbanno folidannippa suuba Galila sa7a yeze fa katama Naazirete maaqqida.

⁴⁰ Na7ay dicciteran minggitara hyanggida. Cincatitsara kumida; Xoozze aadho keehatitsita eella afa yene.

Yesuusa Xoozze keetstsa qitida

⁴¹ Yoosefaran Mayramira Faasika Ba7ale bonchchodes ubba bere Yerusalaame qitane.

⁴² Yesuusas taphpho lam77i bere maaqqide wode tiinoppa hyanggizanii fana baalito bonchchodes hyanggida.

⁴³ Ba7ale bonchchidanippa suuba kara maaqqize wode na7ay Yesuusa Yerusalaame attida. Yezin Yoosefaran Mayramira E Yerusalaame attidanno erikaaya.

⁴⁴ E kara maaqqide asara yeze gaara yi7in un fettii gamma oge yedhdhida. E baayzanno eridannippa suuba fa iginuntsi kalen lagguntsi kale koyda.

⁴⁵ E ize dhabin koyitera suuba Yerusalaame yellodes yi7ida.

⁴⁶ Hyaydzdzii gammappa suuba Xoozze Keetstsa asttamaarunts gidda bettii unbaz si7itten untana oocitera yezin denggida.

⁴⁷ Eza si7ize ubbuntsi E qofiten mahite gaama qoppida.

⁴⁸ Kara asuntsi eza denggide wode gaama qoppida. E inttan, «Ta na7ayo, akkosi nuna hyannigaara oochchido? Ne aderan taaran nena koyitera waayida» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa unttago, «Tana akkos koye? Taanii, ta aday keetstsa yessades beezanno eroso?» yagayda.

⁵⁰ Yezin E unttago gaydanno un tiirikaaya.

⁵¹ Yinnippa suuba, untara wolla Naazirete katama yi7ida. Unttis kiitinttii yezida. E intta yinna ubbabazito wozintte gaddii naagane.

⁵² Yesuusa, cinccatitsera, ude dichcharan sabara Xooz tiinon as tiino diccane.

3

Xammaqize Wahannisa sibkkete

(Maato. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Waha. 1:19-28)

¹ Kaati Xibaaryoosa Roome gade ka7itin, taph-pho ichchintsa bere, Phenxe Philaaxoosa Yihuda ahize wode Heroodisa Galila ahize wode E ishe Filphoosa Ixuuriyasan Xirakkonddoosa ahize wode Lisaniyoosa Ablaanisa ahize wode

² Haannaran Qayyaafara kahinunts hyalaqa maaqqii yezin, Xoozze qaala Zakkariyaasa na7a Wahannisago akko baayze ganasa yi7ida. ³ Wahannisa, «Yin nagarttippa maaqqii xammaqinttote. Xoozii yin nagartto atto ga7oda» yaga7i tamarssite Yorddaanosa borkka gaxara yeze sa7a ubba qitida.

⁴ Yinnan nabe Isayaasa fa maxaafite,
«Akko baayze ganasa gidida fa qaaltto dhoqi yiizi,
uukkize atstse qaaltta,
«Laatstse ogito giigizote,
worogiton luulizote.

⁵ Doochii ubba kumoda,
deren dhoqqa bessin ziqqi gawuda.
Wobbo ogita luuloda,
giigoose horogita giigoda.

⁶ As kochchi ubba,
Xoozze atotitsito be7ada »
ga7i xaafidanifanna hyanida.

⁷ Wahannisa, fa kushite xammaqinttodes
yi7ide gaama asuntsago, «Hyantsi, shooshi
na7untso yo7odes yeze hyanqoppa attode gaar
yinttana zoride oode?

⁸ Yikke, yin maarinttes beezze lo77o oocha
oochchote, yin wozintte, «Nuus, nu aday Abra-
hama yene ga7i ceeqinttippete.» Hyankka
si7ote, hyantsi shuchchuntsappa Xoozii Abra-
hamas na7a kessodes dandda7ane.

⁹ Hyatte, gandde minxa xapho yene. Yikke,
lo77o aafe afoosse minxa ubba gachchinttii
tama ollinttoda» yagayda.

¹⁰ Asuntsi, «Yeezin nuunii akko oochchode?»
yaga7i oocida.

¹¹ Wahannisa mahi, «Lam77i afula yeze asi
baayzes shago. Katstsa yeze baayzes shago»
yagayda.

¹² Qaraxe gachchizuntsii xammaqinttodes yi7i,
«Asttamaarizayo, nuunii akko oochchode?» ya-
gayda.

¹³ E mahi, «Yin gachchisades beezanippa aatsii
ekkippete» yagayda.

¹⁴ Mahi wottaddaruntsi yi7i, «Nuunii akko
oochchode» yaga7i oocida.

Wahannisa, «Obazin wolqqara dafii ekkippete,
ooden worddora mootippete, yin damoozita yint-
tis maaqqada» yagayda.

15 Asuntsi Kiristtoosa ufayssara naagii yeze gisho Wahannisa, «E Kiristtoosa maaqqane?» yaga7i fa wozintte qoppida.

16 Wahannisa ubbuntsis mahi, «Taanii yinttana hyaatsara xammaqane, yezin taappa aadhii mi- inggize ye7oda. Taanii E caamma gadito billodes beezoosse asi. E yinttana Geeshi Ayyaanaran tamara xammaqoda.

17 Uduma yeze katstsa geeshodes fitstse E kushite yene. Geeshi katstsa fa fachite gussoda; buurtto dhaboose tamar michchoda» yagayda.

18 Mahi Wahannisa asuntsana gaama zorii Wonggele* ohida.

19 Yezin Wahannisa Heroodisa fa ishe mach- chito, Heroodiyada, ekkide gishon melle iita oo- chiti gisho kaccide wode

20 Heroodisa kasenilla afa melle iita baz ubba gujjii Wahannisa woyne geltsida.

Yesuusa xammaqintte

(Maato. 1:1-17; 3:13-17; Mar. 1:9-11)

21 Wahannisa accinttodanippa tiino as ubba xam- maqii maaqqin, Yesuusan mahi xammaqinttida. E woossodera salo bugunttida.

22 Geeshi Ayyaana wolfe fana benttitera eella afa bettida. Saloppa «Ta kadhize na7ay nena; ne tana ufayssane yaga7ize» qaala yi7ida.

* **3:18 Wonggele:** Girike doonara Wonggele gaaze qaalize gaama ufayssize ohe woy misiraachcho ga7e. Yinna misiraachchitan Kiristtoosa as kochchi ubba medhina firddappa ashshodes kiitint- tii yi7ide damma ufayssi (Luqa. 1:19; 2:10) **3:19** Maato. 14:3-4; Mar. 6:17-18 **3:22** Medho 22:2; Maz. 2:7; Isa. 42:1; Maato. 3:17; Mar. 1:11; Luqa. 9:35

²³ Yesuusa tamaarse aykkize wode ees hyasttam bere maaqqadera, asuntsi eza Yoosefa na7a ga7i qoppida.

Yoosefa Eele na7a,

²⁴ Eele Maate na7a,

Maate Leewe na7a, Leewe Malkka na7a,
Malkka Yoonane na7a, Yoonane Yoosefa na7a,

²⁵ Yoosefa Mataate na7a, Mataate Amoxe na7a,
Amoxe Nahooma na7a, Nahooma Asiliime na7a,
Asiliime Naage na7a,

²⁶ Naage Ma7aate na7a,

Ma7aate Mataatiye na7a, Mataatiye Samaye na7a,

²⁷ Samaye Yoosefa na7a Yoosefa Yihuda na7a,
Yihuda Yoonane na7a, Yoonane Rase na7a,
Rase Zerubaabela na7a, Zerubaabela Salatiyaale na7a,

Salatiyaale Neere na7a,

²⁸ Neere Miilkkii na7a,

Miilkkii Haade na7a, Haade Qoosame na7a,

Qoosame Elmodaane na7a, Elmodaane Eera na7a,

²⁹ Eera Yoose7e na7a, Yoose7e Alaazare na7a,
Alaazare Yoorame na7a, Yoorame Maate na7a,
Maate Leewe na7a,

³⁰ Leewe Simoona na7a,

Simoona Yihuda na7a, Yihuda Yoosefa na7a,
Yoosefa Yoonane na7a, Yoonane Eliyaageme na7a,

³¹ Eliyaageme Maliyye na7a, Maliyye Maynaane na7a,

Maynaane Maate na7a, Maate Naatane na7a,
Naatane Dawute na7a,

³² Dawute Issey na7a,

Issey Iyobeede na7a, Iyobeede Boo7eza na7a,
Boo7eza Salmoona na7a, Salmoona Na7asoon
na7a,

³³ Na7asoon Aminaadabe na7a, Aminaadabe
Raame na7a, Raame Arnne na7a,

Arnne Asroome na7a,

³⁴ Asroome Faarese na7a,

Faarese Yihuda na7a,

Yihuda Yayqooba na7a,

Yayqooba Yisaaqa na7a, Yisaaqa Abrahamana7a,

Abrahamana7a,

³⁵ Taara Naakkore na7a,

Naakkore Saruuge na7a, Saruuge Rehu na7a,

Rehu Faaleqe na7a, Faaleqe Ebeera na7a,

Ebeera Seela na7a,

³⁶ Seela Qaynaane na7a,

Qaynaane Arfakisaada na7a, Arfakisaada Seeme
na7a,

Seeme Nohe na7a, Nohe Laamehe na7a,

³⁷ Laamehe Matusaala na7a, Matusaala Heenoke
na7a,

Heenoke Yaarede na7a, Yaarede Malaal77ela
na7a,

Malaal77ela Qaynaane na7a,

³⁸ Qaynaane Heenosa na7a,

Heenosa Seeta na7a, Seete Addaama na7a,

Addaama Xooz na7a.

4

Yesuusa fattanintida

(Maato. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

¹ Yesuusa Geeshi Ayyaanara kumii
Yorddaanosa borkkappa maaqqide fana Ayyaana
eza akko baayze ganasa kanggida.

² Ize oyttam awaran qamma xalahera fattanintida. Ye wodite akkon mu7ikaayzara gam77ide gisho wurssutsite naydhhdhida.

³ Xalahe eego, «Neenii Xoozze na7a maaqqiko ane hyay shuchchiza daabbo maaqqo ga7i kiitto» yagayda.

⁴ Yesuusa mahi, «Asi daabbo xalaalara yezoos ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

⁵ Yinnippa suuba, Xalahe Yesuusa pharggo derella afa kessii hyanna alamtti ka7itumtto aafe qiphii maaqqades beezida.

⁶ Xalahe, «Hyanna ubbannis adetits wolqqa bonchchon taas ingginttida. Taanii kadhize ood-esin inggize gisho nees inggoda.

⁷ Yinnii gisho, ne taas goynizako ubba nees maaqqada» yagayda.

⁸ Yesuusa mahi, «Ne Laatsta, ne Xoozza, eza xalaala goynon ees oochcho ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

⁹ Wurssutsite Xalahe Yesuusa Yerusalaame kanggi Xoozze Keetsitis kusttella afa essi, Neenii Xoozze na7a maaqqiko ane sulle sa7a nena olo.

¹⁰ Akkos gayko,
«Nena naagize fa Kiitanchcho
ne gisho kiittoda ga7intti Xoozze qaalte
xaafinttida.

¹¹ Un ne tohita shuchchalla dhubunttaame gaar,
fa kushite dhoqi yiizii nena dentsoda»
ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida»
yagayda.

¹² Yesuusa mahi, «Ne Laatstsa Xoozza fatta-nippe ga7intti Xoozze qaaltte xaafinttida» yagayda.

¹³ Xalahe Yesuusa fatantto ubba hayaasidanippa suuba melle wottize wode denggode wontsis eepa shaakkinttida.

Yesuusa Galila oocha aykkida

(Maato. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

¹⁴ Yesuusa Geeshi Ayyaana wolqqara kumii Galila maaqqida. E suntsita kale yeze sa7a ubba kezida.

¹⁵ E Ayhude woosa keetstsa gelii tamarssida; asuntsi ubbuntsi eza galatida.

¹⁶ Izippa E diccide katama Naazirete yi7ida. Ti-inop oochchizanni fana Sambbata wode Ayhude woosa keetstsa gelida. Nabbabodesin denddii eqqida.

¹⁷ Nabe Isayaasa maxaafize xaxinttidaya ees inggin, bugii, hyannigaara yaga7i xaafinttidanno denggida:

¹⁸ «Laatstse Ayyaana taalla afa yene,
dahuntsis Wonggele ohode fana
Xoozii tana doorida.

Acinttiduntsis bilintte,
qooqiduntsis be7e
un7inttiduntsana wallo kessodes,

¹⁹ Xoozii ashshodes qoppide bertto ohode
fana tana kiittida»
yagayda.

²⁰ Yinnippa suuba, maxaafiza xaaxii Ayude woosa keetstsa inggida. Ayhude woosa Keetstsa yeze asuntsi ubba dakkii be7ine.

²¹ E, «Hyaychche yin hyaytira yin si7ize hyanna maxaafe qaaltta hyayno folinttida» yagayda.

²² Ubbuntsi E baz lo77o baz ohinttane. Mahi E doontippa kezze aadho keehatitsi kumide qaaltippa denddi gaama qoppii, «Hyay Yoosefa na7a baane?» yagayda.

²³ E, «*«Akimzayo ane nena ashsho, Qifirna-hoome gidda ne oochchidanno nu si7idanno mahi hyanne ne katamite oochcho» yaga7ize aaz-izera yin tana gawudannis so7e baaya» yagayda.*

²⁴ Mahi, «Turo ohine; nabe fa yelinttide gadite bonchchinttoos.

²⁵ «Ta yinttis turo ohine; salo hyaydzdzii beren bagge gorddinttin mintsi naye sa7alla ubba yeze Eeliyaasa wode gaama budanuntsi Isra7eele gidda yene yeshsha.

²⁶ Eeliyaasa untappa fettigon kiitinttikaaya. Yezin Saraptta gidda yeze fettii budanttigo kiitint-tida.

²⁷ Nabe Elssa7e wode Isra7eele gidda gaama qursumara hyargginttizuntsi yene yeshsha. Yezin Sooriya atstse Ni7imaanep attin ooden faxikaaya» yagayda.

²⁸ Ayhude woosa Keettsa yeze asi ubbuntsi yinno si7eze wode gaama zhilidhdhida.

²⁹ Fa bettide bestippa denddii derella afa keex-inttide katamtippa gaxa kessii urqqii dakkodes gaga doona kanggida.

³⁰ Yezin E un giddara kantsii aadhida.

Yesuusa tuna ayyaana kessida
(Mar. 1:21-28)

³¹ Izippa Galila sa7a yeze Qifirna hoome katama qitida. Ize Sambbata wode asuntsana tamaan ssida.

³² E tamaan ssizanna adetits wolqqara maaqqide gisho ubbuntsi E timirttite gaama qoppida.

³³ Ayhude woosa Keetsta tuna ayyaana aykkide atstse yene.

³⁴ E, «Naazirete Yesuusa nuna akkos waaytse nuuppa hyaakko; ne yi7idanna nuna dhabssode-sine? Ne oona yezako ta erane. Neenii Xoozzeppa yi7ide Geeshi» yaga7i uukkida.

³⁵ Yesuusa tuna ayyaanzego, «Si7i ga7i hyay atstseppa kezo» yaga7i seerida. Tuna ayyaanze atsta as ubbunts tiino olii ashshii akkon qo-hikaayzara dakkii kezida.

³⁶ Asuntsi ubba gaama qoppida. Woligo, «Yeezin, hyanna akko timirtte? Tuna ayyaanuntsana adetits wolqqara kiittane; untin kezane» yagayda.

³⁷ E suntsita kara gancce ubba kezida.

*Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida
(Maato. 8:14-17; Mar. 1:29-34)*

³⁸ Yinnippa suuba, Yesuusa Ayhude woosa keetstsappa kezii Simoona keetsta gelida. Simoona machchitii intta mintsii omma otstsin micha hyargginttida. Izo fatstsode gaar Yesuusa woossida.

³⁹ I yitsitigo shiiqii zuggii I hyarggiza seerida. Michita ashshin ellisii denddii untana mukkida.

⁴⁰ Awa gelodes yi7adera dumma dumma hyarg-gera aykintide asuntsana eego ki7ida. E fetella fetella afa fa kushito gaddii fatstsida.

⁴¹ Tuna ayyaanuntsi mahi, «Neenii, Xoozze na7a» ga7i wuysitera gaama asappa kezida. Yezin E untana seerida. E Kiristtoosa maaqqidanno un erize gisho fettii bazin ohaame fana kayda.

Yesuusa Galila tamarssida

⁴² Hyaga wonttize wode Yesuusa fettii asi baayze bessa qitida. Asuntsi koytera E yeze besite yi7ida. Untappa E shaakkintti qitaame gaar kayda.

⁴³ Yezin E, «Taani melle katama hyanggi Xoozze ka7itumo Wonggele markkidhades beezane. Ta kiitinttidanna yinnisi» yagayda.

⁴⁴ Yihuda sa7a yeze Ayhude woosa Keetsta sabbakida.

5

Yesuusa dooride tiino tamaruntsana (Maato. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

¹ Fettii wode Yesuusa Gensareexe Abba kale eqqezin gaama asuntsi E kantto wutii eza un7itsi, E tamarssize Xoozze qaalto si7ine.

² Ize hayaasi gaxa yeze lam77i gongguntsana bi7ida. Molo aykkize asuntsi gongguntsappa wodhdhii fa molo aykkize gitto meeccane yeshsha.

³ Yentsi gongguntsappa Simoonasse gidda gelii sa7appa eeratsi gidda shiishode fana

oocida. Yeyzi, ye gonggizella afa bettii asuntsana tamaanrassida.

⁴ Fa tamaanrassizanno hyaasidanippa suuba Simoonago, «Gode geenttigo shiishii molo aykkodes yin gitiza olote» yagayda.

⁵ Simoona mahi, «Astaatamaanrizayo, qamma kumutsi labpii aqii akkon aykkikaaya, yezin ne gayko gitiza oloda» yagayda.

⁶ Un gitiza olide wode gitize fedhinttode wontsis gaama molo aykkida.

⁷ Melle gongge yeze fa lagguntsi yi7i, fana maaddode gaar wuttii xeevida. Un yi7i lam77i gonggita, hyaatsite qoodhinttode wontsis molora kuntsida.

⁸ Simoon Phexiroosa yinno be7eze wode Yesuusa tiintte bunqqunttii, «Laatsto, taanii nagarar yeze as maaqqide gisho taappa hyaakko» yagayda.

⁹ Yinno E ga7idanna ezin eera yezuntsi aykkide molo gaamatitsite gaama qoppide gisho.

¹⁰ Mahi Simoona zhame maaqqide Zabdoosa na7untsi Yayqoobaran Wahannisaran gaama qoppida. Yesuusa Simoonago, «Zhashtippe! Yikkeppa neenii as aykkize asi maaqqada» yagayda.

¹¹ Un gonggito gaxa shiishidannippa suuba ubbanno ashshii Yesuusa kaallida.

*Yesuusa qursuma hyargginttiza fatstsida
(Maato. 8:1-4; Mar. 1:40-45)*

¹² Yesuusa katamuntsappa fete gidda yezin fettii qursuma hyarggera* aykkinttide asi yinna katamite yene. Ye atstsay Yesuusa bi7i E tiintte bungqunttii, «Laatstso, ne qofa maaqqiko tana geeshodes dandda7ane» ga7i woossida.

¹³ Yesuusa fa kushito dakkii bochchii, «Yee, ta qofa; geezho» yagayda. Izira qursuma hyarggize attsa dakkida.

¹⁴ Yesuusa, «Hyanno oodesin ohippe, yezin hyanggi ne galtto kahinze beezo. Ne geezhidannis markka maaqqade fana Muse kiittide zharshito zharsho» ga7i kiittida.

¹⁵ Maaqqo yezin, Yesuusa suntsita kasennippa aadhii dalggitara hyanggida. Gaama asuntsi E ohizanno si7odesin fa hyarggitippa faxodes ye7ine.

¹⁶ Yezin E gaama wode geema besa qitii woosane.

*Yesuusa wobbo fatstsida
(Maato. 9:1-8; Mar. 2:1-12)*

¹⁷ Fettii wode Yesuusa tamarssodera Galilappan Yihuda kara gancce ubbappa mahi Yerusalaameppan ye7eze Farisaawuntsin higge astamaarunsi ize bettida. As fatstsize Laatstse wolqqitan eera yene.

¹⁸ Ye wode asuntsi fettii wobbo attsa alggara tookkii ki7ida. Keetsta geltsii E tiintte gaddodes qoppida.

* **5:12 Qursuma hyargge:** Qursuma hyargge as gallalla afa kezize hyargge. Isra7eele sa7a qursumara hyargginttizunsi melle asappa dummudhii yenep attin asara yellinttoos. **5:14** Leewe 14:1-32

¹⁹ Yezin as gaamappa denddii keetstsa gelsodes gamin keetstsalla afa kezii, keetstsi aafto qawuxii, hyargginttiza alggizera Yesuusa tiino ketstsida.

²⁰ Yesuusa un ammantto bi7i, «Naate attsayo, ne nagartta uccinttida» yagayda.

²¹ Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi, «Hyay Xoozzella afa yaga7i ohize oode? Fettii Xoozzep attin melle nagara uccodes dandda7ize oode?» yaga7i qoppida.

²² Yesuusa un qoftto eride gisho unttago, «Yin wozintte hyannii gaar akkos qoppete?

²³ «Ne nagartta ucinttida ga7izanippa denddii qito ga7izannippa aaye foolle?»

²⁴ Yezin ta yinno gaydanna As Na7ay sa7alla afa nagara uccodes adetits wolqqa yezanno yin erode gaara.» Yinnippa kaallii, wobbo attsa, «Denddo; ne alggiza tookkii ne kara qito» yagayda.

²⁵ E iira denddii un tiintte eqqida; E tookkintti yi7ide alggiza tookkii Xooz galatitera fa kara qitida.

²⁶ Ye wode ubbuntsi gaama qoppida. Xooz galatitera, «Hyayno damma kille baz bi7ida» yaga7i zhashtida.

Yesuusa Leewe xegida

(Maato. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

²⁷ Yinnippa suuba, Yesuusa yeygappa kezii qitida. Leewe ga7inttize fettii qaraxe gachchizay qaraxe gachchize besite bettidaya bi7i, «Tana kaallo» yagayda.

²⁸ E ubba baz ashshii denddii eza kaallida.

²⁹ Ye Leewize fa kara damma diggisa giigizida. Gaama giira gachizuntsin melle asuntsi kattsa ma7ades bettida.

³⁰ Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi, «Giira gachizuntsaran nagaranchchuntsara akkos me7e uzhe?» yaga7i Yesuusa tamaaruntsalla afa zuuz-inggida.

³¹ Yesuusa unttago, «Hyargginttizuntsis fattin faxas akime koshshoos.

³² Taanii nagaranchchuntsana maarotitsago mahodes fattin geeshshuntsana xeeqodes yi7ikaaya» yaga7i mahida.

Xooma bazis shiiqide ooce

³³ Un Yesuusago, «Wahannisa tamaaruntsi gaama wode xoomane, woossane; mahi Farisaawuntsi tamaaruntsin yinnii gaara yiizane. Yezin neesuntsi ubba wode muune uzhan» yagayda.

³⁴ Yesuusa unttago, «Mushura untara yezin xeeqinttide asuntsi xoomode gaar yissades dandda7anete?

³⁵ Yezin mushurze untappa shaakkinttode wode ye7oda, ye wode un xoomoda.»

³⁶ Mahi yaga7i aazize ohida; «Kille ma7oppa feedhii gal77a ma7olla afa sikkize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko kille ma7iza feedhane, killize gal77izes giigoos.

³⁷ Mal7antto woyne cima silphe gujjize ooden baaya. Yinno yeyziko, mal77antto woynize cima silphiza dhuussane; woynntan lanttane silphizen maaddoose baz maaqqane.

³⁸ Yinnii gisho, mal7antto woyne kille silphe gujunttodes beezane.

³⁹ Yikke, caalize lo77o gaaze gisho caala woyne uzhii maaqqii caalikaayza mal7antto koyze ooden baaya» yagayda.

6

*Yesuusa Sambbata baz oocinttida
(Maato. 12:1-8; Mar. 2:23-28)*

¹ Fettii Sambbata wode Yesuusa zarga gade giddara aadhane. Yesuusa tamarunsi tizha zarga duutsii fa kushite shiccii dha7ane.

² Yezin Farisaawunsi giddappa fete fete, «Sambbata wode higgese beezoosse baz akkos oochche?» yagayda.

³ Yesuusa unttago mahi, «Dawute naydhidhide wode faara yezuntsara wolla oochchidanno nababika?

⁴ Xoozze keetsta gelii Ayhude kahinunsi xalaalasin Xoozis beezze daabbuto mu7ida; faara yezuntsisin inggida» yagayda.

⁵ Mahi Yesuusa, «As Na7ay Sambbata Laatsti» yagayda.

⁶ Melle Sambbata qamma Yesuusa Ayhude woosa keetsta gelii tamarssida. Yinna besite mizaqi kushe gunddide fettii asi yene.

⁷ Higge asttamarunsin Farisaawunsin eza mootodes oge koyi Sambbata wode fatstsiko be7ada ga7i kafane.

⁸ Yezin Yesuusa un qoftto erii kushe gunddide atstsego, «Denddii asunts gidda eqqo» yagayda. Attsayin denddii eqqida.

⁹ Yesuusa, «Ane ta yinttana fettibaz oocane; Sambbata gamma higgite oochchodes beez-izanna lo77o bazone iita bazo? Shemppo ashshene woy dhabse?» yagayda.

¹⁰ Mahi Yesuusa E kale wutii yeze asuntsana ubba wututsi bi7i atstsego, «Ne kushito fiddii yiizo» yagayda. Attsayin E gayidanni gaara yeyzin kushize faxida.

¹¹ Yezin higge asttamaaruntsin Farisaawuntsin gaama zhilidhdhida. Yesuusalla afa akko oochcho ga7i fa gidda zorinttida.

Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana doorida

(Maato. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

¹² Ye wode yinna qammitippa fete gidda Yesuusa woossodes derella afa kezida. Gamma kumutsi Xooz woossittera aqida.

¹³ Wonttistto fa tamaaruntsana xegii un gid-dappa taphpho lam77untsana doorii, untana, «Hawaaruntsana» ga7i suntsida.

¹⁴ Unttin, Phexiroosa ga7i suntside Simoona, E ishe Inddirase, Yayqooba, Wahannisa, Filphoosa, Bartolomiyoosa,

¹⁵ Maatoosa, Toomaasa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, fa gaditis qana7ize Simoona,

¹⁶ Yayqooba na7a Yihudan Yesuusa aatsii ing-gide Asqorootu Yihuda.

Yesuusa tamarssidannon fatstsidanno

17 Yesuusa Hawaaruntsara wolla derizeppa wodhdhii ganas besa eqqida. E tamaruntsappa gaamuntsi yinna besite yene Yihuda sa7a ubbappa Yerusalaameppa, Xiroosappan Sidoona abba gaxappa yi7ide gaama asuntsi yene.

18 Un yi7idanna E tamarssizebaz si7odesin fa hyarggitippa faxodes. Tuna ayyaanara waayintize asuntsin faxida.

19 Wolqqa eepa kezii asuntsana ubba fatstsize gisho asuntsi eza bochchodes koyane.

Ufayssin azzanon

20 Fa tamaruntsago bi7i hyannigaara yagayda: «Hyantseeso, dahuntso, yin anjjinttiduntsana; Xoozze ka7itumo yinttis.

21 Yin hyatte naydhizuntsi anjjinttiduntsana, yin mishshada.

Yin hyatte yeekkizuntsi anjjinttiduntsana yin miicoda.

22 Asi yinttana ta gisho
ixxize wode
yinttana shaakkize wode
yinttana un toochize wode,
iita suntsi un yinttis inggize wode
yin anjjinttiduntsana.

23 «Yikke, yin anjjita salo damma maaqqide gisho ye wode ufayssara dollote. Akkos gayko, zaga un aduntsi nabuntsalla afa yinnii gaar oochchida»

24 «Yezin dure asuntso yinttana bade; yin hyatte lo77o yestto ekkida.

25 Hyatte mizhiduntso yinttana bade;

yin naydhhdhoda.
Hyatte miicizuntso yinttana bade
yin kaydhhdhoda yeekkoda.

²⁶ Asi ubbuntsi yin lo77otitsito xalaala ohize
wode yinttana bade.
Un aduntsi zaga worddo nabuntsalla afa
yinnii gaar oochchida.

Yin morkkuntsana kadhote
(Maato. 5:38-48; 7:12)

²⁷ «Yezin tana si7ize yinttis ta ohine; yin
morkkuntsana kadhote; yinttana ixizuntsis
lo77o baz oochchote.

²⁸ Yinttana baaddizuntsana anjjote, yinttana
qohizuntsis woossote.

²⁹ Fettii zala dhookiza baqqiko hyankko zalza
beezo. Ne kootiza ekkoda gaazes ne shaamizayan
gujjii inggo.

³⁰ Nena woossise ubbuntsis inggo; neeppa
ekkiza ooden maho ga7i oocippe.

³¹ Asuntsi yinttis oochchode gaar yin koyzanni
fana yinttin asuntsis oochchote.

³² «Yin yinttana kadhize asuntsana xalaala
kadhiko, akko galata yinttis yeze? Melle atto
yezine, nagaranchchuntsin fana kadhizuntsana
kadhane.

³³ Yinttis lo77o baz oochchizuntsis xalaala
lo77o baz oochchiko yinttis akko galata yeze?
Nagaranchchuntsin yinnii gaara oochchane.

³⁴ Tal77e mahode asuntsis xalaala yin tal77iko
akko dumma galata yeze? Nagaranchchuntsin
suub mahode as bi7i tal7ane.»

³⁵ «Yezin yin morkkuntsana kadhote; unttis lo77o baz oochchote. Suuba ekkodes qop-pikaayzara tal77ote. Yinne yin ekkode anjjita damma maaqqada. Yin Ubbappa kattara yeze Xoozze na7untsana maaqqada. E fana galato-suntsisin iituntsisin dalgga.

³⁶ Yin salo aday maariza maaqqidanni gaara yinttin maarizuntsana maaqqote.

Melluntsalla afa firddippete

³⁷ «Asalla firddippete; yinttalla afa firddinttoos. Yin borintaame fana oonan borippete. Atto ga7ote; Xoozii yinttis atto ga7oda.

³⁸ Inggote; yinttis ingginttoda. Yin makkidanne yinttis mahi makkinttoda, lo77o makkize bazite baqqii, kumutsi, lanttode wontsis yinttis makint-tii ingginttoda» yagayda.

³⁹ Manin Yesuusa yaga7i unttis aazize ohida; «Qooqize qooqe kaalitsodes dandda7ane? Kaal-itsiko lam77untsi wol ekkii gaga qitosaane?

⁴⁰ Tamaare asttamaareppa aadhoos. Yiikon loytsii tamaride atstse fa asttamaarize fana yi7ane.

⁴¹ «Ne ishe aafte yeze buuriza akkos be7e? Ne aafte yeze tuusi fana yeza akkos bo7osa?

⁴² Ne aafte yeze tuusi fana yeza bi7ikaayzara ne ishego, «Ta ishaya ne aafte yeze buuriza kesso» ga7odes wayzi dandda7e? Hyay cubbuzayo, ti-inidhii ne aafte yeze tuusi fana yeza kesso. Yin-nippa suuba, ne ishe aafte yeze buuriza kessodes geeshi be7ada.

Minxan E aafizan

⁴³ «Lo77o minxa iita aafe aafos; yinnii gaara iita minxa lo77o aafe aafos.

⁴⁴ Aafe aafize minxa ubbanna fa aafte erintane. Anggatsappa belese minxa aafe maxinttoos mahi hyalimoppa woyne aafe maxinttoos.

⁴⁵ Lo77o asi fa wozintte kumide lo77o baztippa lo77o baz kessane. Iita asi fa wozintte kumide iita bazitippa iita baz kessane. Asi fa wozintte kumii tirfide bazappa fa doonara ohine.

*Keetstsi keexize lam77i asuntsana
(Maato. 7:24-27)*

⁴⁶ «Ta gaazanno yin oochchoos, yezara yeezin akkos tana, «Laatstso, Laatstso, ga7ete?»

⁴⁷ Taago ye7izen ta qaaltto si7i folize ubbuntsi oona aazizako ta yinttana beessada.

⁴⁸ E keetstsi keexxodes ziqqii yiizii, olla bookkide, oomora yeze lallalla afa keetstsi esside cincca attsa aazane. Hyaro goggii ye keetstsa urqqida, yezin mintsii keexide gisho en7isades dandda7ikaaya.

⁴⁹ Yezin ta qaaltto si7i oochchoose fa keetstsite shafella afa baasikaayzara keexxide attsa aazane. Hyaro goggii ye keetstsa urqqide wode ellisii gol7ida. Ye keetstsize damma gol7e gol7ida» yagayda.

7*Fettii Roome Mato hyalaqize ammano
(Maato. 8:5-13; Waha. 4:43-54)*

¹ Yesuusa yinno ubba asuntsi tiino tamaarssi hyaasidanippa suuba, Qifirnahooma katama qitida.

² Yinna besite fettii Roome mato hyalaqa yene. E gaama kadhize arize hyargginttii hyayqos yellida.

³ E Yesuusa baz si7ide wode fa ariza fatstode fana eza woosso ga7i fettii fettii Ayhude cimuntsana Yesuusago kiittida.

⁴ Kiitinttiduntsi, Yesuusago hyanggi, «Ne ees hyanno oochchodes beezane.

⁵ Akkos gayko, hyay attsay nu asuntsana kadhane, Ayhude woosa Keetstin keexxida» yaga7i mintsii woossida

⁶ Yesuusan untara hyanggida.

Mato hyalaqize karago ukkide wode fa laguntsana eego kiittii, «Laatso, ta keetsta ne gelodes beezosse gisho labbippe.

⁷ Taanin tana ne tiintte shiiqodes beezze asi ga7i qoppoos. Yezin ne fettii qaala oho; ta arize faxoda.

⁸ Taas taappa kattara hyalaqa yene, taappa yeekkara ta kiittize wottaddaruntsi yene. Feta, «Qito» gayko qitane, hyankaya, «Yo7o» gayko ye7ine. Ta arizego, «Hyanno yiizo» gayko yiizane» yagayda.

⁹ Yesuusa yinno si7ide wode gaama qoppida. Suub maaqqii fana kaallize asuntsago, «Ta yinttis turo ohine; melle atto yezin Isra7eeluntsappan hyannii gaar damma ammano denggikaaya» yagayda.

¹⁰ Kiitinttiduntsi kara maaqqide wode arize faxin denggida.

Budantti na7a

¹¹ Eeratsi wodeppa suuba Yesuusa Nayne katama qitida. E tamaruntsaran melle gaama asuntsi eera qitida.

¹² E katama gelodes yi7ize wode aha tookkii gaama asi katamappa kezane. Hyayqqide na7ay fa inttis fetto, izan budano maaqqii yene. Katama asuntsappa gaamuntsi iira yene.

¹³ Laatstsii izo bi7i yiqsinttii, «Yeekkippe» yagayda.

¹⁴ Shiiqqii shanchafiza bochchin tookkide asuntsi eqqida. Yesuusa, «Naate, na7atitsayo denddo» yagayda.

¹⁵ Hyayqqiday denddii bettii ohe aykkida. Yesuusa na7aya dentsii inttis inggida.

¹⁶ Asuntsi ubbuntsi zhashtii, «Damma nabe nu gidida denddida; Xoozii fa asuntsana bi7ida» yaga7i Xooz galatida.

¹⁷ E suntsita Yihudan yinna kara gancce yeze sa7ite ubbanne sinttida.

Yesuusan Xammaqize Wahannisan

¹⁸ Xammaqize Wahannisa tamaruntsi yinno ubbanno Wahannisas ohida. E un giddappa lam77untsana xeegee,

¹⁹ «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy melle naagode?» yaga7i oocote ga7i Laatstsago kiittida.

²⁰ Asuntsi Yesuusago hyanggi, Xammaqize Wahannisa, «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy melle naagode?» ga7ote ga7i nuna neego kiittida yagayda.

21 Yinna saate Yesuusa gaama asuntsana hyarggeppa fatstsida. Gaama tuna ayyaanuntsana kessida, qooqide aafen bi7izida.

22 Wahannisa kaleppa kiitinttii ye7ezuntsago, «Hyanggi yin bi7idannon si7idannon Wahannisas ohote. Aafe qooquntsi be7ada, tohe gunduntsi billinttii yedhdhoda, qursumara hyarggntizuntsi faxoda, tulluntsi si7oda, hyayqqiduntsi hyayqoppa denddoda, dahuntsis Wonggele sabakinttoda.

23 Ta gidda dhubunttoosse ooden anjjintti-daya.»

24 Wahannisa kiittiduntsi qitidannippa suuba Yesuusa asuntsis Wahannisa baz yaga7i ohida: «Yin akko be7ades akko baayze ganasa kezido? Baqo en7isize shombboqo be7adesine?

25 Yeezin, akko be7ades kezido? Bonchcho ma7o ma77ide asuntsana be7adesine? Bonchcho ma7o ma77iduntsin sa7a lo77ide asuntsi kaati keetstsa yene.

26 Yeezin, akko be7ades kezido? Nabe be7adesine? Yee, ta yagaane: yin be7ades kezidanna nabepa aadhizaya.

27 «Ne ogito ne tiintte giigize
ta Kiitanchchiza neepa tiino ta kiittoda»
ga7intti xaafinttidanna yinnisi.

28 Ta yinttis ohine; maachippa yelinttiduntsi gid-dappa Wahannisappa aadhize baaya. Xoozze ka7itumtte ubbappa eerizay, E ubbappa damma maaqqada» yagayda.

29 Melle atto yezin, giira gachchizuntsii ub-buntsi Wahannisa kushite xammaqinttiduntsi

Yesuusa qaaltto si7i Xoozii xillo maaqqidanno qonccizida.

³⁰ Yezin Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi Wahannisa kushite xammqinttanxxi Xoozze zortto leqqida.

³¹ Yesuusa kaallii hyannigaara yagayda: «Yikke, hyanna wode yeletuntsana akkora aazizo? Unt-tin oona aazane yessa?

³² Gabe gidda bettii wol xeezii, «Nu yinttis su-ulunqe fuggin, yin yexxoos. Nu nashshii gayrin, yin yeekkoos» yagaaze na7untsana aazane.

³³ Xammaqize Wahannisa mu7ikaayzaran uzhikaayzara yi7in, «Iita ayyaanara yene gayda.»

³⁴ As Na7ay mu7iteran woyni uzhittera yi7in, hyay atitse «Muus zhimbbaran ushi asi, gi-ira gachchuzuntsisin nagaranchchuntsi zhame» gayda.

³⁵ Yikke, Xoozze cinccatitsi oochara qonccida».

Fettii maachita Yesuusa shitto tizhida

³⁶ Fettii Farisaawize Yesuusa katstsa muus-sades fa kara xeezida. E Farisaawize kara hyanggi leemate kale bettida.

³⁷ Yinna katamite fettii nagaranchcho maacha yezanna Yesuusa Farisaawize kara muusalla afa yezanno si7ide wode gaama al77o Albasxiroose bilqqaaxe shitto ekkii yi7ida.

³⁸ Yesuusas suuba zalara, iza tohiti kale eqqii yeekkitera iza tohito fa afutsitira laakitsane. Fa ommitira iza tohito ucciteran yeerite shitto tizhida.

³⁹ Mu7ize bazito giigizide Farisaawize yinno be7eze wode fa wozintte, «Hyayni nabe yezako hyanna maachita eza bochchizanna oode yezako mahi iza nagara de7or maaqqidanno E erod yeshsha» yagayda.

⁴⁰ Yesuusa, «Simoono, ta nees ohize baz yene» yagayda.

Ezin, «Asttaamarizayo, taas oho» yagayda.

⁴¹ Yesuusa eego, «Lam77i asuntsi fettii atstseppa bira tal77ida. Fete ichchin xeeti bira hyankay mahi ishintam bira tal77ida.

⁴² Lam77untsin tal77ito ciggodes gamin, lam77untsisin tal77ito maarida. Yikke, hyantsi lam77untsappa ye attsa gaama kadhode nees aaya aaze» yagayda.

⁴³ Simoono, «Gaama gale atto ga7inttide atstse gaama kadhoda aazane» yagayda. Yesuusa, «Ne turo firddida» yagayda.

⁴⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa maachitigo maaqqii bi7i, Simoonago, «Hyanno maachito be7ine? Taanii ne kara gelin melle attin ne taas tohe hyaatsi inggikaaya, yezin iza ta tohito fa afutsitira laakitsii fa ommitira uccida.

⁴⁵ Ne tana yeerii biikaaya, yezin iza ta ne kara gelidannippa aykkii ta tohito yeere ashshikaaya.

⁴⁶ Ne ta ommite zayte tizhikaaya, yezin iza ta tohito shitto tizhane.

⁴⁷ Iza tana gaama kadhida gisho I gaama nagartta atto ga7inttida. E eerats nagartta atto ga7inttide eeratsi kadhane.»

⁴⁸ Yesuusa maachitigo, «Ne nagartta atto ga7inttida» yagayda.

⁴⁹ Ezara wolla leemate bettii mu7ize zaqquntsi, «Nagara atto gayde, E hyayni oode?» yaga7i fa wozintte qoppida.

⁵⁰ Yesuusa maachitigo, «Ne ammantta nena ashshida; saro qito» yagayda.

8

Yesuusa mokiide maachuntsana

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa Xoozze ka7itumo Wonggele sabbakitera katamaran kara ganccera aadhida. Ye wode taphpho lam77untsin eera yene.

² Maaqqii tuna ayyaanappan dumma dumma hyarggeppa faxide fettii fettii maachuntsi eera yene. Unttin, laappun tuna ayyaanuntsi kezide Magdela Mayramo,

³ Heroodisa shuumide Kuuza machchito Yohaanna, Soosinaran mahi melle gaamuntsi untana birara maaddizuntsi yene.

Budutsi aazize

⁴ Gaama asuntsi dumma dumma katamappa eego shiiqin aazizera untis ohida.

⁵ «Fettii wooti aqizay budutsi budodes kezida. E budodera fettii fettii budutsita ogella wodhdhii yedhdhintida, Landda maxida.

⁶ Melluntsi lalla oomora yeze sa7alla afa wodhdhida. Hyaga dolodera sa7ite laako baayze gisho miccida.

⁷ Melle budutsita mahi anggatsi gidda wodhdhida. Anggatstira wolla diccide gisho anggatsita cuullii besite ashshida.

8 Melluntsi lo77o sa7alla afa wodhdhida. Dolide wode xeeti kushe aafida.» Yinno ohi hayaasii, fa qaalto dhoqi yizii, «Si7ize hyaye yeze ubbuntsi si7o» yagayda.

Budutsi aaziztis bilitsii

9 E tamaruntsi, «Hyanna aaziztis bilitsita akko?» yaga7i oocida

10 E, «Xoozze ka7itumo gaatsi qofa erode fana yinttis inggintida. Yezin melluntsi bi7ite denggaame gaar, si7ite tiiraame gaar aazizera ohine.

Budutsi bilitsito qonccize

11 «Yikke, hyanna aazizitis bilitsita hyanno: budutsi ga7intide Xoozze qaala.

12 Ogella wodhdhide budutsita qaala si7izuntsana. Maaqo yezin, un ammanii attaame fana Xalahe qaalto un wozinttipa maxii hayaasane.

13 Lalla oomo yeze sa7alla afa wodhdhide budutsita qaala si7i ufayssara ekkizuntsana. Un hyattes ammananep attin xapho baayze gisho faatana yellide wode ellisii kaaddane.

14 Anggats gidda budunttezuntsi qaala si7izuntsana. Unttin alame qofara, daretitsara sa7a yessi giigara cuulunttii koshshize fana aafikaay.

15 Lo77o sa7alla wodhdhide budutsita lo77o wozinara qaala si7i naagizuntsanan dandda7ara miinggi aafe aafizuntsana.

Qoncce yeze xomppe

16 «Xomppe xomppii, kurkuro guphii woy dat-sappa oomora gaddize baaya. Gelize asi be7ade gaar dhoqqa bessa gaddane.

17 «Yinnii gisho, aachinttide qoncce kezikaayzara geenggide geesha kezikaayzara attode baz baaya.

18 «Yikke, yin qaala wayzi si7izako tirote. Yeze ubbuntsis gujintti inggintoda, baayzes melle atto yezin ees yeze eeratsitan eeppa ekinttoda» ya-gayda.

*Yesuusa inttiran ishuntsara
(Maato. 12:46-50; Mar. 3:31-35)*

19 Yesuusa inttiran ishuntsara eego yi7ida. Yezin as gaamatitsappa denddi eza denggodes dandda7ikaaya.

20 Fettii asi Yesuusago, «Ne inttiran ne ishuntsara nena koyi bale kafane» ya-gayda.

21 Yesuusa mahi, «Xoozze qaala si7i oochalla feeshizuntsi ubba taas inddon taas ishen» ya-gayda.

*Yesuusa hyaatsi zuluntto seerida
(Maato. 8:23-27; Mar. 4:35-41)*

22 Fettii wode Yesuusaran E tamaaruntsara wolla gongge gelii, Abba fiinggoda ya-gayda. Unt-tin qitodes denddida.

23 Abballa afa un fiinggodes hyammadera Yesu-usa genttida. Tiirikaayzin mintsii baqo abballa denddida. Hyaatsita gonggite gelin gonggize goodhintte aykkide wode ubbuntsi zhashtida.

24 E tamaaruntsi eego shiiqii, «Nu Laatstsayo, nu Laatstsayo, nu dhabane yaga7i» Yesuusa dentsida.

Yesuusa denddii baqiton zuluntton kaccida. Ellisii baqitan zulunttan woppu gayda. Sarotitsin maaqqida.

25 Yesuusa fa tamaaruntsago, «Yin ammantta ane» yagayda. Unttin, zhashtiteran gaama qopitera fete fetego, «Baqqon hyaatsin kiitintize, E hyay oode» yagayda.

Tuna ayyaanappa dakinttide atstsä
(Maato. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Abba fiinggi Galila zalara yeze Gerggesoone sa7a yellida.

27 Yesuusa gonggeppa kezii sa7a wodhdhodera tuna ayyaanara aykkinttide atstse katamappa kezii eera yellinttida. Gaama bere afula ma77anxi kallo booza yenep attin kara geloos.

28 Yesuusa be7eze wode E tiintte bunqqunttii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Ubbappa kattara yeze Xoozze na7ayo Yesuusa neera taas akko fettetitsi yeze? Aade tana hyatte un7itsippe» yagayda.

29 Yinno E gaydanna, tuna ayyaanze atstseppa kessade gaar Yesuusa kaccide gisho. Gaama wode tuna ayyaana eza aykkii gam7ide gisho santsalaataran tohe accize meqora acinttii naaginttane. Yezin achito duutsii tuna ayyaanara izhintti akko baayze ganasa gelida.

30 Yesuusa, «Ne suntsita oode» yaga7i oocida.

E, gaama tuna ayyaanuntsi eza aykkide gisho fana, «Leegiyona» gayda.

³¹ Tuna ayyaanuntsi fana Si7oole kiittaame fana woossida.

³² Yinna besite zoozella afa mu7ize gudayille wude hyanttane. Seko gudayluntsi gidda gelone ga7i woossida, ezin «Gelote» gayda.

³³ Tuna ayyaanuntsi atstseppa kezii gudayluntsi gidda gelida. Wudita derttipa sulle gurgguxii abba geenna gidda qoodhdhinttida.

³⁴ Yenggizuntsi hyanidanno be7eze wode woxxii hyanggi, katamaran kara gancce ubba ohida.

³⁵ Asuntsi hyanidanno be7ades kezii Yesuusago yi7ida. Tuna ayyaana kezide atstse ma7o ma77i, E wozintta maaqqin, Yesuusa tohe kale bettezin denggi zhashtida.

³⁶ Eza be7eze asuntsi tuna ayyaanara aykkintide atstse wayzi faxezako ohida.

³⁷ Gerggesoone kantto wutii yeze asuntsi damma zhashimo zhashtii Yesuusa fa kaleppa qitode gaar woossida. E gonggize gidda gelii suub maaqqida.

³⁸ Tuna ayyaana kezide atstse Yesuusara yessades woossida.

³⁹ Yezin Yesuusa eego, «Ne kara maaqqo, Xoozii akko gaar damma baz nees oochchezako oho» yaga7i moyzida. Attsayin Yesuusa akko gaar damma baz ees oochchezako katama ubba markkidhite qitida.

Hyayqqide na7iton Yesuusa ma7o bochhide maachito

(Maato. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

⁴⁰ Asuntsi naagii gam77ide gisho Yesuusa maaqqide wode moki ekkida.

⁴¹ Ayhude woosa Keetstsa hyalaqa maaqqide Iyaroosa gaaze atstse fa kara ye7ode fana Yesuusa tohitilla afa wodhdhii woossida.

⁴² Ees taphpho lam77i bere maaqqide fettii maachi na7a yezanna hyarginttii hyayqos yelii yene. Yesuusa hyanggize wode asuntsi eza un7itsida.

⁴³ Taphpho lam77i bere suutsii eqqanxxi gogitera gam7ide maacha yene. Iza faas yeze miishito akimes inggi hyaasida. Yezin Faxodes dandda7ikaaya.

⁴⁴ Iza Yesuusas suub zalara shiiqii, E afula macartto bochchida, iira goggize suutsita eqqida.

⁴⁵ Yesuusa, «Tana bochchide oode?» yagayda. Ubbuntsi «Nu bochchikaaya» yaga7in, Phexiroosa, «Asttaamarizayo, gaama asuntsi kaal-lizannon un7itsizanno bi7itera wayzi, [Tana bochcheze oode?] ga7e»] yagayda.

⁴⁶ Yezin Yesuusa, «Fettii asi tana bochchida; akkos gayko, wolqqa taappa kezidanna taas er-inttida» yagayda.

⁴⁷ Maachita, I baz qonccidanno eride wode goqitera yi7i Yesuusa tohitilla afa gol7ida. Akkos bochchezakon wayzi ellisii faxezako as ubba tiino markkidhida.

⁴⁸ E, «Ta na7ite, ne ammantta nena fatstsida; sarora qito» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa hyaga ohi hyaasikaayzin, Ayhude woosa Keetstsa hyalaqa, Iyaroosa karappa fettii asi yi7i, «Iyaroosa, ne na7ita hyayqqida; astta-maariza hyarii labbizippe» yagayda.

⁵⁰ Yezin Yesuusa yinno si7i Iyaroosago, «Zhashtippe! Ammano, ne na7ita faxoda» yagayda.

⁵¹ Yesuusa Iyaroosa kara yellide wode Phexiroosappa, Wahannisappa, Yayqoobappa, naatii adeppan inttippa attin melle gelode gaar koykaaya.

⁵² Yinna besite yeze asunts ubbuntsi naatis yiqsinttii yeekkoder, Yesuusa, «Yeekkippete! Naata genttidap attin hyayqqikaaya» yagayda.

⁵³ Asuntsi naata hyayqqidanno eride gisho E ohito leqqii miicida.

⁵⁴ Yezin Yesuusa naatii kushito aykkii, «Na7ite denddo» yagayda.

⁵⁵ Na7itis shemppita yi7in denddii eqqida. Yesuusa unttago, «lis muuze baz inggote» yagayda.

⁵⁶ Naatii aderan inttira gaama qoppida. Yezin Yesuusa hyanno, «Oodesin ohippete» yagayda.

9

Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana kiit-tida

(Maato. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

¹ Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsana faago xeezii, tuna ayyaana kessode gaaran hyargge ubba fatstsode gaar wolqqan adetits wolqqa inggida.

² Xoozze ka7itumo baz markkidhade fana hyargginttizuntsana fatstsode fana kiittida.

³ E unttago, «Gufe maaqqin silphe maaqqin katstsa maaqqin bira maaqqin lam77i ma7ize afula maaqqin oges ga7i akkon aykkipete.

⁴ Yinna katamtippa yin kessade wontsis zaqqotitsi yin gelide bessa gam7ote.

⁵ Ooden yinttana mokkanxi ixixiko yinna katamtippa kezitera untis ersize markka maaqqade fana yin tohite yeze xurtto fixxii kezote.»

⁶ Unttin kiitinttidanni fana kezii Wonggele ohitera dumma dumma kara gancce hyargganchuntsana fatstsitera aadhida.

Heroodisa yirggida

⁷ Galila sa7a ahize Heroodisa Yesuusara oochintidebazito mulo si7eze wode yirggida. Akkos gayko, fettii fettii asuntsi Wahannisa hyayqoppa denddikaayzara attaama yagayda.

⁸ Baggunsi, «Eeliyaasa benttida» gaane; melunsi mahi, «Zaga nabuntsappa fete hyayqoppa denddida» yaga7i ohinttane.

⁹ Yezin Heroodisa, «Wahannisa afurtto ta gachchizii wodhida. Yeezin, hyannigaara yaga7intti E baz ohinttize, E oode?» yaga7i Yesuusa fa aafte be7ades koyane.

Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida (Maato. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Waha. 6:1-14)

¹⁰ Taphpho lam77i hawaarunsi suuba maaqqii yi7i, un oochchidanno mulo Yesuusas ohida. E untana ekkii Beetesayda katamappa gaxa kanggida.

¹¹ Yezin gaama asuntsi Yesuusa maaqqizanno erii eza kaallida. E untana mokkii ekkii Xoozze ka7itumo baz tamarssida; Faxodes koyzuntsana fatstsida.

¹² Sa7a uguride wode taphpho lam77i hawaaruntsi eego shiiqii, «Nu yeze akko baayze sa7a maaqqide gisho asuntsi dumma dumma kara ganccen kataman qitii, katstsan aqize bessi koyode fana asuntsana moyzo» yagayda.

¹³ Yezin E, «Unttis muuze baz yin inggote» yagayda.

Un, «Nuus yeze ichchin booran lam77i molon maaqqide gisho hyantsi asuntsis maaqqize katstsana nuunii hyanggi wongganxiko maaqqoos» yagayda.

¹⁴ Yinna besite ichchin mukul maaqqade dhiiratsuntsii yene.

Yesuusa fa tamaruntsago, «Ichintam ichintam shaakkii shaakkii asuntsana betitsote» yagayda.

¹⁵ E tamaruntsi, E kiittidanni fana asuntsana betitsida.

¹⁶ E ichchin booriton lam77i moltto ekkii, Salo bi7i, Xooz galatii, baxxi asuntsana mulo yeltsode fana fa tamaruntsis inggida.

¹⁷ Ubbuntsi mu7i mizhida. Unttappa attide taphpho lam77i leemate kumutsi maaqqida.

Phexiroosa, Yesuusa oode yezako markkidhida (Maato. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

¹⁸ Fettii wode Yesuusa fa xalaala woossodera, E tamaruntsi eego yi7ida. E, «Asuntsi tana oona ga7e?» ga7i oocida.

¹⁹ Un mahi «Fete fete, Xammaqize Wahannisa, bagguntsi Eeliyaasa, melluntsi mahi,

zaga nabuntsappa fete hyayqoppa denddida» yagaane» yagayda.

²⁰ E mahi, «Yeezin yin tana oona ga7e» yagayda. Phexiroosa, «Neenii Xoozappa doorinttide Kiristoosa» yaga7i mahida.

²¹ Yesuusa hyanno oodesin ohippete ga7i mintsii ohida.

Yesuusa ixintton eza kaalle waaga ciggizanno

²² Mahin Yesuusa, «As Na7ay gaama madha ekkoda. Gade cimuntsis, kahinunts hyalaquntsisin, higge asttamaarunts kale ixinttoda. Un eza wodhoda, yezin E hyaydzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda.

²³ Yesuusa asunts ubbuntsago, «Tana kaallodes koyze ooden yeziko fana kaaddo, fa masqalto ubba qamma tookkii tana kaallo.

²⁴ Fa shemppito ashshodes koyze ubbuntsi izo dhabssane, fa shemppito ta gisho ga7i dhabsize ooden izo ashshane.

²⁵ Asi alame mulobaz denggiza, maaqqikon fa shemppito dhabsize baz woy qohize baz maaqqiko eza akko maadde?

²⁶ Ooden ta giddan ta qaaltten yeellidhiko As Na7ay fa bonchchora yinnii gaara aday bonchchoran Geeshi kiitanchchuntsi bonchchora ye7ize wode ize yeellidhoda.

²⁷ Ta yinttis turo ohine; hyanne eqqiduntsi giddappa Xoozze ka7itumo bi7ikaayzara hyayqqoosse asuntsi yene» yagayda.

9:19 Maato. 14:1, 2; Mar. 6:14-15; Luqa. 9:7-8 **9:20** Waha. 6:68, 69 **9:23** Maato. 10:38; Luqa. 14:27 **9:24** Maato. 10:39; Luqa. 17:33; Waha. 12:25

*Yesuusa bishshita laaminttida**(Maato. 17:1-8; Mar. 9:2-8)*

²⁸ Yesuusa yinna ohito ohin, osfun qammappa suuba Phexiroosa, Yayqooban Wahannisan faara ekkii woossodes derella afa kezida.

²⁹ E woosalla afa yezin E sintta laaminttida; afulttan awa fana foo7i booxxida.

³⁰ Lam77i asuntsi, untin Museran Eliyaasara bonchchora benttii,

³¹ Yerusalaame folinttodes yeze baz, yinnan, E hyanna alamttippa shaakkinttode baz eera ohinttane.

³² Phexiroosan eera yezuntsi genttii attin, un genttoppa denddize wode E bonchchiton eera eqqide lam77i asuntsana bi7ida.

³³ Asuntsi Yesuusappa shaakkintti qitodes yi7adera, Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso, hyanne yezanna nuus akko gaar lo77o! Feta nees, feta Muses, feta Eliyaasas mahi hyaydzdzi gaabba gaabboda» gayda. Yezin E faas akko ga7ezakon eroos.

³⁴ E yaga7i ohinttoder dhone yi7i untana goozida. Tamaaruntsi dhonttii gidida gelitera zhashtida.

³⁵ Dhone giddappa, «Ta dooride na7ay hyaya eza si7ote» yagaaze ootsii sinttida.

³⁶ Ye ootsize sinttidannippa suuba Yesuusa faas yezite benttida. Ye wode un bi7idanno oodesin ohikaayzara, fa wozintte aykkii si77i gayda.

*Yesuusa tuna ayyaana fettii na7appa kessida**(Maato. 17:14-18; Mar. 9:14-27)*

37 Wonttistto un derizeppa wodhdhize wode gaama asuntsi yi7i eera yellinttida.

38 Ye wode asunts giddappa fettii asi, «Astta-maarizayo, ta fettii na7aya yi7i bo7oyo.

39 Tuna ayyaana qoppikaayzin aykkii wuy-sizane; goppuntto cooshi gudutstsane, ashito qohi un7itsi kessades koyoos.

40 Ne tamarunsi kessode gaar woossida, yezin un dandda7ikaaya» yaga7i woossida.

41 Yesuusa, «Ammano baayze wobbo yele-tuntso, ayde yellodes ta yinttara yessade, yint-tana dandda7ode? Ne na7aya hyanggi hyanka ekkii yo7o» yagayda.

42 Na7aya ekkii ye7ize wode tuna ayyaanze sa7a olii guuddii goqizida. Yezin Yesuusa tuna ayyaanza kaccii na7ayppa kessin fatstsida. Na7ayan na7ay ades inggida.

Xoozze damma oocha

43 Asuntsi ubbuntsi Xoozze damma wolqqito bi7i gaama qoppida. Un E oochchide bazite gaama qoppodera, Yesuusa fa tamaruntsago,

44 «Hyanno ta yinttis ohizanno loytsii si7ote; As Na7ay Ayhudunsi kushite aadhii ingginttoda» gayda.

45 Yezin E gaydanna untis gelikaayze gisho un tiirikaaya. Yinnii gisho, mahi oocodes zhashtida.

Ubbuntsappa damma maaqqade oode?

(Maato. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Yesuusa tamarunsi, «Nu gidda damma maaqqade oode?» ga7i lalle aykkida.

⁴⁷ Yesuusa un wozina qoftto erii zhooga na7a fa kale essi,

⁴⁸ «Hyay zhooga na7aya ta suntsite ekkize ooden tana ekkane, tana ekkize tana kiittezaya ekkane, yin ubbuntsappa eerizay, E damma maaqqada» yagayda.

Ixxoose yin bagga

⁴⁹ Wahannisa, «Laatstso, fettii asi ne suntsite tuna ayyaana kessodera bi7i E nuura maaqqoose gisho kayda» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa mahi, «Yinttana ixxoose, E yin bagga. Yinnii gisho, eza kayppete» yagayda.

Samaara asuntsi Yesuusa ixxida

⁵¹ Yesuusa Salo qitize wode ukkide gisho Yerusalaame qitodes qoftto mintsii denddida.

⁵² Samaara sa7a yeze fettii kara gancce hyang-gitera, ubba baz ees giigisade fana asi yeyga kiittida.

⁵³ Yezin E hyanggizanna Yerusalaame maaqqi-danno un erize gisho un eza moki ekkikaaya.

⁵⁴ Yesuusa tamarunsi Yayqoobaran Wahan-nisaran yinno bi7i, «Laatstso, saloppa tama wod-hdhii untana mo7o gawude fana ne koyane?» yagayda.

⁵⁵ Yezin Yesuusa suuba maaqqii untana kaccii, [Yin gidda akko ayyaana yezako yin eroos. As Na7ay asi ashshodes yi7idap attin dhabsodes baaya]* yagayda.

⁵⁶ Yeygappa denddii melle kara gancce qitida.

9:48 Maato. 10:40; Luqa. 10:16; Waha. 13:20 **9:54** 2 Kat. 1:9-16

* **9:55** Grike maxaafe gidda baaya

*Yesuusa kaallizanna ciggizze waaga
(Maato. 8:19-22)*

⁵⁷ Un ogera hyammadera, fettii asi, «Ne qitize bessa ubba ta kaalloda» yagayda.

⁵⁸ Yesuusa mahi, «Workkanas doochii, Landdas keetstsi yene, yezin As Na7ay fa ommito shemp-pize bessi baaya» yagayda.

⁵⁹ Hyankkayan, «Ne tana kaallo» yagayda. Yezin atstse, «Laatstso, tiinii ta adaya moogii ye7oda» yagayda.

⁶⁰ Yezin Yesuusa, «Hyayqo yezuntsi hyayqqiduntsana moogode fana untis ashshii ashsho; ne hyanggi Xoozze ka7itumo sabbako» yagayda.

⁶¹ Mahi melle asi, «Laatstso, ta nena kaalloda, yezin tiinii ta kara asuntsana sarotsi ye7oda» yagayda.

⁶² Yesuusa mahi, «Koxe aykkii suub bi7ize ooden Xoozze ka7itumos beezoos» yagayda.

10

Yesuusa laappuntam lam77i tamaruntsana kiittida

¹ Yinnippa suuba, Laatstsi melle laappun tam lam77i* asuntsana doorida. E hyammades qop-pide katamiten kara gancce ubba tiinii hyam-made gaara lam77i lam77i mahi kiittida.

² Yesuusa unttago, «Yikke shiiqode katstsa gaama yezin oochchizuntsi eeratsi. Maaqqide

9:61 1 Kat. 19:20 * **10:1 Laappun tam lam77i:** Fettii fettii maxaafuntsi laappun tam gaane; mahi faydo 17 bo7o.

gisho, katstsa laatstsay oochchizuntsana kiittode fana woossote.

³ Yikke, qitote, duruntsi fana suudhumuntsi gidida yinttana ta dakkoda.

⁴ Yin qitize ogitis, bira maaqqikon karxite caamma aykkippete. Ogella afa ooden sarotsippete.

⁵ Yin gelize keetstsa ubba tiinii, «Saro hyanna keetsitis maaqqe» yaga7ote.

⁶ Saro kadhize asi yinna besite yeziko, yin sartta ize shemppoda; koyoos gayko yin sartta yinttis maaqqada.

⁷ Oochchizes damooze beezze gisho yin gelide keetstsite yinttis shiishidebaz ubba mu7iteran uzhitara ize gam7ote. Fete karappa fete kara wutippete.

⁸ Akko kataman yin gelize wode asuntsi yinttana mokkii, yinttis shiishidebaz ubba mo7ote.

⁹ Yinna katamite yeze hyargginttizuntsana fatstsite, «Xoozze ka7itumo yinttago ukkida» yaga7i ohote.

¹⁰ Yezin fettii katama gelize wode asuntsi yinttana mokkanxi ixkiko bucalla kezii hyannigaara ga7ote:

¹¹ «Nu tohitilla yeze yin katamiti xurtto fixxane, yezin Xoozze ka7itumo yinttago ukkidanno erote»

¹² Xoozze firdda qamma hyanna katamttippa Soodome katamas firdda eeratsi maaqqadanno

ta yinttis ohine» yagayda.

Ammanoose gisho borinttide katamito

(Maato. 11:20-24)

¹³ Kaallii, Yesuusa, «Bade Koraaziine, bade Beetesayda, bade, yin gidda oochinttide kille bazita Xiroosa giddan Sidoonan oochinttezako ize yeze asuntsi azzano afula ma77i, budolla afa bettii zaga maarotitsi gelii attod yeshsha.

¹⁴ Yinnii gisho, yinttappa aadhii Xiroosasin Sidoonasi Xoozze firddita laafoda.

¹⁵ Bade Qifirnahooma, salo yellodes nena dhoqi oochchodes koyane? Ne sulle Si7oole olinttoda» yagayda.

¹⁶ Mahin Yesuusa fa tamaruntingsago, «Yinttana si7ize tana si7ine, yinttana ekkoosay tana ekkoos, tana ekkoosay tana kiittezaya ekkoos» yagayda.

Laappuntam lam77untsi maaqqida

¹⁷ Laappuntam lam77i tamaruntingsi kiitinttide bestippa gaama ufayttitera maaqqida. Yesuusago shiiqii, «Laatsto, ne suntsite tuna ayyaanuntings nuus kiitinttida» yagayda.

¹⁸ Yesuusa unttago, «Xalahe saloppa dada fana wodhdhoderata ta bi7ida.

¹⁹ Yikke, shooshin masmaso yedhdhode fanan morkke wolqqa teqqode fana wolqqa yinttis inggida. Yinttana qohodebaz akkon baaya.

²⁰ Maaqqikon, yin suntsita salo mazggabe xaafinttide gisho ufayttotep attin

10:12 Medho 19:24-28; Maato. 10:15; 11:24 **10:13** Isa. 23:1-18; Hiz. 26:1-21; Iyu. 3:4-8; Amo. 1:9-10; Zakka. 9:2-4 **10:15** Isa. 14:13-15 **10:16** Maato. 10:40; Mar. 9:37; Luqa. 9:48; Waha. 13:20 **10:19** Maz. 19:13

tuna ayyaanuntsi kiitinttide gisho ufayttippete» yagayda.

Yesuusa fa ufayssito qonccizida
(Maato. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ye wode Yesuusa Geeshi Ayyaanara ufaytti, «Salo sa7a Laatstso, hyanno cincuntsappan eruntsappa aachchii tamarikaayzuntsis qonccizide gisho galatinto. Yee ta adayo, yinno ne oochchodes lo77o qofa maaqqida.

²² «Ubba bazita ta adeppa taas ingginttida. Na7ay oode yezako adeppa attin melle woy na7ay qonccissades koyzeppa melle ooden adaya erize baaya» yagayda.

²³ Kaallii, Yesuusa dumma fa tamaruntsago, «Yin be7izanno be7izuntsi anjjinttiduntsana.

²⁴ Turo gaama nabuntsin kaatuntsi yin be7izannon si7izanno be7adesin si7odes amudhdhida, yezin bi7ikaaya, si7ikaaya» yagayda.

Turii siiqo

²⁵ Yikke, fettii wode Muse woga erize fettii atstse denddii Yesuusa yaga7i faatana oochi oocida. «Asttamarizayo, medhina de7o laattodes taanii akko oochcho?» yagayda.

²⁶ Yesuusa, «Muse maxaafite xaafinttidanna waage? Ne wayzi nabbabe?» yagayda.

²⁷ Attsay mahi, «Ne Laatstsa ne Xoozza, ne kumutsi wozinappa, ne kumutsi shemppoppa, ne kumutsi wolqqappan ne kumutsi qofappa kadho.

Mahi asi ne dootsiza ne ommiti gaar kadho» yagaane» yagayda.

²⁸ Yesuusa eego, «Ne likke mahida, neenin yinnii gaara oochcho. Ne medhina de7o yessada» yagayda.

²⁹ Yezin atstse fana xillo mahodes koyi, «E ta dootsize oode?» yagayda.

³⁰ E oocidannis Yesuusa yaga7i mahe inggida, «Fettii asi yezay Yerusalaame katamapa sulle Iyaarkko katama wodhoderà ogella afa faanuntsi kezii guuddida. E ma7ito gaarii ekkii hyayqoppa faxappan gidda ashshii qitida.

³¹ Suubappa, Ayhude kahine fete yinna ogitira fa aadhe ga7i aadhittera attsa bi7i deshshi ga7i aadhida.

³² Mahi fettii Leewe yezay yinna bestto yellittera attsa bi7i melle bessara aadhii qitida.

³³ Yezin, fettii Samaara gade asi yezay yinna ogitira yi7itera attsa bi7i ees yiqsinttii

³⁴ Eego shiiqii, E hyarggize bessitilla zayten woynen gujjii accida. Fa hyarizella bettitsii zaqqo aqize keetsta kanggida. Yinna besite ees koshshize baz mulo oochchida.

³⁵ Wonttistto lam77i dinaare kessii zaqqo mukkize karttii ades inggi, «Woy7a hyay attsa loytsii bo7o. Ta nees inggidannippa kattara ne kesside baz mulo ta nees ciggoda» yagayda.

³⁶ «Yikke, hyantsi hyaydzdzii asuntsappa faanuntsi guuddide atstses dootsidhade nees oona aaze?»

³⁷ Attsay mahi, «Ees yiqsinttidaya» gayda.

Yesuusa, «Neenin hyanggi yinnii gaara oochcho» yagayda.

Yesuusa Marttan Mayrami keetsta

³⁸ Yesuusa fa tamaruntsara oge hyanggitera fettii kara gancce yellida. Yeyga Martta ga7inttize fettii maachita iza fa kara makkida.

³⁹ Iisin Mayramo gaaze misha yene, Mayrama qaala si7ite Laatstse tohe kale bettida.

⁴⁰ Yezin Martta gaama oochara un77intti Yesu-usago shiiqii, «Laatsto, ta mishta oochito ta xalaalas ashshii bettii attin ta labbize wode ne bi7itera si77i gaane? Iza tana maaddode fana ohoso» yagayda.

⁴¹ Yezin Laatstsii hyannigaara ga7i mahida, «Martta, Martta, neenii gaamabazar un77intti madhidhane.

⁴² Maaqqikon, koshshize fettibaz xalaala. Mayrama lo77o baz doorida, yinnan iippa ekinttoos» yagayda.

11

*Yesuusa woosa baz tamarssida
(Maato. 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Fettii wode Yesuusa fettii bessa woossane. Woosa hyaaside wode E tamaruntsappa fete, «Laatsto, Wahannisa fa tamaruntsana woosa tamarsside fana neenin nuna woosa tamarssso» yagayda.

² Yesuusa, «Hyannigaara yaga7i woossote:
« Salo yeze nu adayo
ne geeshi suntsita anjjintto;
ne ka7itumtta yo7o.

³ Nu hyayno qumtto nuus inggo.

⁴ Nuna qohiduntsis nu atto gaazanni fana, nu nagartto atto ga7o; faatana gidida nuna geltsippe» » yagawute yagayda.

⁵ Kaalli, Yesuusa fa tamaanuntsago yagayda: «Aazises yinttappa fetes lagge yene. E giddii bilahe fa dootsize kara hyanggi, «Dootso, hyay-dzdzii soollo taas inggoya.

⁶ Taas lagge maaqqide fettii asi ogeppa yi7in, ees aatsodebaz dhabida» yagaazako,

⁷ «E laggize keetsta gidida yezara, «Aade tana waaytsippe, furtsita gorddinttida. Ta na7untsin taara datsalla afa woy7ida. Yinnii gisho, denddii ne koyizebaz immades dandda7oos» yagaanene?

⁸ Ta yinttis ohine; laggetitsiti gisho denddii immades koyanxi ixikon woosara waytside gisho denddii koshshize baz mulo inggane.

⁹ «Yinnii gisho, taanii yinttis ohine; woossote yinttis ingginttoda; koyote yin demmada; furttsa yi7i xeebote yinttis bugunttoda.

¹⁰ Akkos gayko woossiz ubbuntsi ekkane; koyze dengane; furttsa yi7i xeegezis bugunttane.

¹¹ «Aduntso yin giddappa na7a molo woossin shooshi inggize oode?

¹² Woy phuuphule woossin masmaso inggane?

¹³ Yin iituntsana maaqqii yin na7untsis lo77o baz ingge eriko, salo yeze yin aday woossizuntsis Geeshi Ayyaana wayzi aatsii inggoso?» yagayda.

Yesuusan Bi7elzebuulan

¹⁴ Fettii wode Yesuusa doona muumizide tuna ayyaana fettii atstseppa kessida. Tuna ayyaanize

kezide fana doona muume atstse ohinttida. Asuntsin gaama qoppida.

¹⁵ Yezin fete fete, «Tuna ayyaana hyalaqa, Bi7elzebuula wolqqara tuna ayyaanuntsana kessane» yagayda.

¹⁶ Melluntsi mahi fattanodes saloppa malla beezode fana koyda.

¹⁷ Yezin Yesuusa un qoftto erii unttago, «Wol gidda shaakkinttize ka7itumo ubbanna dhabane; wol gidda shaakkinttize keetstsi gol7ane.

¹⁸ Xalahe ka7itumo wol gidda shaakkinttiko wayzi miinggi eqqode? Yin tana, «E tuna ayyaanuntsana Bi7elzebuula wolqqara kessane» yagaane.

¹⁹ Yikke, taanii tuna ayyaana Bi7elzebuula wolqqara kessizebaz maaqqiko kaallizuntsi oode wolqqara kessod yeshsha? Yinnii gisho, un yintalla afa firddizuntsna maaqqada.

²⁰ Yezin taanii tuna ayyaanuntsana Xoozze gil7ara kessizebaz maaqqiko yikke Xoozze ka7itumtta yinttago ukkidanno erote.

²¹ «Mintsii asi danccinttii fa keetsito naagizebaz maaqqiko, E qoltta bochinttoos.

²² Yiikon, eeppa aadhii mintsii maaqqide asi yi7i, eza wolqqidhi gamiko ammaninttii dancide danccito billizii, E qoltto bonqii melle asis shaakkane.

²³ «Taara maaqqikaazay tana ixixane; taara shishoosay lalane.

Tuna Ayyaana asappa kezii maaqqii gele

²⁴ «Tuna ayyaana asappa kezide wode shemp-pize bessi koyi hyaatsi baayze bessara wutane. Shemppize bessi dhabide wode «Ta kezide besite maaqqada» yagaane.

²⁵ E maaqqize wode keetsita fixinttii lo77i yezin denggida.

²⁶ Yinnippa suuba, hyanggi eeppa aadhii iitide melle laappun tuna ayyaanuntsana ekkii ye7ine. E gidda gelii yessi aykkane. Ye atstsos tiinostippa suubanna aadhii iita maaqqane» yagayda.

²⁷ Yesuusa yinna ohitilla afa yessadera fet-tii maachita as giddappa denddii, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Nena tookkide sazitan ne dhanggide dhantsita anjjintida» yagayda.

²⁸ Yezin E, «Anjjintiduntsi Xoozze qaaltto si7i kiitintizuntsana» yagayda.

Yoonasa malla

²⁹ Gaama asuntsi shiiqide wode Yesuusa, «Hyanna yeletuntsi iita; kille malla koyane. Yezin Yoonasa mallitip melle untis ingginttoos.

³⁰ Yoonasa Nenewe asuntsis malla maaqqide fana As Na7ayin hyanna yeletuntsis malla maaqqada.

³¹ Saaba kaatita firdda wode hyantsi yeletuntsara denddii firddoda. Akkos gayko, iza Solomona cinccatitsito si7odes sa7a gaxappa denddii yi7ida. Yikke Solomonappa aadhizay hyanne yene

³² Nenewe asuntsi firdda wode hyantsi yeletuntsara denddii untalla afa firddoda. Akkos

gayko Yoonasa sibkketer maarotitsi gelida. Yikke, Yoonasappa aadhize hyanne yene» yagayda.

Galla foo7o

³³ «Xomppe xomppii aachichcha bessa woy ota gidda gaddize asi baaya. Asi foo7ito be7ade fana dhoqqa bessa gaddane.

³⁴ Ne gallitis foo7o ne aafto. Ne aafta lo77o maaqqiko, ne kumutsi galtta foo7ane. Nena aafe hyarggiko ne galtta ubbanna dhumane.

³⁵ Yinnii gisho, ne gidda yeze foo7ize dhu-maame gaar naagintto.

³⁶ Yikke, ne kuntsi galtta foo7o maaqqiko, ne galdden melle dhuma bessi dhabiko, ne gallita kumutsita foo7o fana maaqqane» yagayda.

Izippun baduntsana

(Maato. 23:1-36; Mar. 12:38-40)

³⁷ Yesuusa fa ohito hyaaside fana fettii Farisaawuze faara kattsa ma7ade fana xeevida. E eera fettilla gelii muusalla bettida.

³⁸ Farisaawuze Yesuusa kattsa ma7adeppa ti-inii kushe meecosanno bi7i gaama qoppida.

³⁹ Laatstsii eego, «Yin Farisaawuntsi burccuqosin shaatesin katta zaltto meecane. Yezin yin gancita uuzatitsaran iitabazaran kumida.

⁴⁰ Yin, eeyuntso, katta zaltto medhdhide gancito medhdhiday eza baane?

⁴¹ Yezin burccuqon shaaten yezanno dahuntsis inggote. Ye wode yinttis ubba bazita geeshi maaqqada.

⁴² «Farisaawuntso yinttana bade, kartsi gaalappa, xalooteppa, yinnii fana yeze bazappa asraata kessane. Yezin xillotitsin Xooz kadhe yin gidda baaya. Melluntsana ashshikaayzara hyantsesana oochchodes beezane, yezin ashshida.

⁴³ «Farisaawuntso yinttana bade, Ayhude woosa Keetstsite bonchcho oyda, gabe gidda bonchcho sarotse kadhane.

⁴⁴ «Bestta dhabin asuntsi erikaayzara kattara yedhdhize booza aazuntso yinttana bade» ya-gayda.

⁴⁵ Higge asttamaarize mahi, «Astattamaarizayo, ne yinno ga7ite nuna cazhane» yagayda.

⁴⁶ Yesuusa, «Yin, higge asttamaaruntso, yinttana bade, asuntsi tookkodes dandda7oose deexo toofo toossane, yezin yin yin omitis melle atto yezin gil7a bertstsaran bochchoos.

⁴⁷ «Yin aduntsi wodhide nabunts boozito yin giigize gisho yinttana bade.

⁴⁸ Yikke, yin aduntsi oochito mintsodes un wodhide nabunts boozito yin loytsize gisho un iita oochchitis yin markka.

⁴⁹ Yinnii gisho, Xoozii fa cinccatitsite, «Nabuntsanan hawaaruntsana ta yinttis kiittoda, yezin yin bagguuntsana wodhoda; melluntsana bay7oda» yagayda.

⁵⁰ Yinnii gisho, hyanna yeletuntsi alame medhinttidannippa hyanno yellodes goggide nabunts ubbunts suutsitis oocinttoda.

⁵¹ Aabeelappa dentsii zharsho besttisin Xoozze Keetstsappa gidda goggide Zakkariyaasa suutsiti gisho hyanna yeletunsi oocinttoda.

⁵² «Higge asttamaaruntso, yinttana bade, er-atitsi qulfe yin kushe aykkida, yezin yinttisin geloos melluntsanan geltsoos» yagayda.

⁵³ Yesuusa yeygappa qitodes kezze wode higge asttamaaruntsin Farisaawunsi eera ixxintti oocera waytsane.

⁵⁴ E doontippa keze qaalte eza aykkodes koyi yinno oochchida.

12

Ayyaana mintsitsen naaginttize (Maato. 10:26-27)

¹ Ye wode gaama mukular faydinttize asuntsi wolal afa yedhdhinttode wontsis asi asalla afa shiiqii yessadera, Yesuusa fa tamaruntsago, «Farisaawunts irshitippa naaginttote. Yinnan un cubbotitsito.

² Qonccikaayzar aachintti, erinttoose genggii attizebaz akkon baaya.

³ Yikke, yin dhuma ohidebaz ubba foo7o sinttoda, qol7a gidda kalkashide baz qoncce besa ohinttoda.

⁴ «Ta bagguntso, ta ohizanno si7ote; asho wodhane fattin melle akkon oochchodes dandda7osuntsana zhashtippete.

⁵ Yiikon, yin zhashitodes beeziza ta yinttis qonccissada. Yinnan wodhidannippa suuba Gaanname olodes wolqqa yezes ees zhashtote. Yee, turo gaane; ees zhashtote.

⁶ Ichchin buubbuntsi fettii santimes bayzintoossane? Yi7op attin untappa feten Xoozze tiintte botinttoos.

⁷ Melle atto yezin, yin omma isintsitan faydinttii yene. Yikke, zhashtippete; gaama buubbuntsappa yin aadhane.

⁸ «Ta ohizanno si7ote; as tiino taas markkidhize ubbuntsis As Na7ay Xoozze kiitanchhuntsi tiintte markkidhoda.

⁹ As tiino tana kaaddizes Xoozze kiitanchhuntsi tiintte ta eza kaaddoda.

¹⁰ As Na7alla afa leqqo qaala ohize ubbuntsi maarotitsi demmada, yezin Geeshi Ayyaanalla afa leqqo qaala ohizes maarinttoos.

¹¹ «Asi yinttana aykkii Ayhude woosa Keettsa, daynnuntsi tiintten kaatuntsi tiintte gochichize wode akko ohodyezakon waagii mahod yezako yirggippete.

¹² Ye wode yin ohodebaz Geeshi Ayyaana yinttana tamaarssoda» yagayda.

Dure atstse eeyatitsito

¹³ As giddappa fettii asi Yesuusago yi7i, «Ta ishe taas nu aday laatappa shagode fana ees oho» yagayda.

¹⁴ Yesuusa mahi, «Naate atstsayo, yinttalla afa tana daynnan laata shaakkize cima mahide oode?» yagayda.

¹⁵ Mahika Yesuusa, «Asi yessi qolo gaamatitsara maaqqoosse gisho iira ashshii mintsii yinttana naaginttote» yagayda.

¹⁶ Kaallii aazizera, «Gade gaama katstsa inggize fettii dure atstse yene.

¹⁷ Ye atstse, «Ta katsito ta shiishodes bessi eeride gisho akko oochcho?» yaga7i fa wozintte qoppida.

¹⁸ Yikkeppa yeyssada; tiino yeze fachito lalii melle dalggi facha keexxoda. Katsiton taas yeze baz mulo ize shiishoda.

¹⁹ Fa shemppitigo, «Ta shemppite, gaama beres nees maaqqade qolo shiishida. Yikke, shemppii mo7o, uzho, ufaytto» yaga7oda.

²⁰ «Yezin Xoozii, «Naate, eeya hyay attsayo, hyayno qamma ne shemppita neepa ekkinttane. Yikke, ne shiishide bazita oodes maaqqade?» yagayda.

²¹ «Yinnii gisho, faas duretitsi sa7a shiishize asis, Xoozze kale dure maaqqoosse asis foltta hyay atstsestii fana» yagayda.

Un7inttippete (Maato. 6:25-34)

²² Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsago, «Yikke, ta ohizanno si7ote, yin shemppitis akko mo7o yin galttis akko ma77o yaga7i un7inttippete.

²³ Shemppo katstsappa galla afulappa aadhane.

²⁴ Landduntsana bo7ote budoos, maxoos, elen fathan baaya. Yezin Xoozii untana muuzane. Yin landduntsappa gaama aadhane.

²⁵ Yeezin, yinttappa un7intti fa berttilla afa fettii qamma gujjodes dandda7ize oode?

²⁶ Yikke, hyanna eeratsi bazito oochchodes dandda7oose yin mellebazis akkos un7intte?

²⁷ Ane fudhe wayzi diccizako bo7ote. Waay-oos suqgoos. Melle atto yezin, Solomonan fa yeze bonchchite ubbanne untappa fete gaarzan ma77ikaaya.

²⁸ Yin, ammano faccezuntso, yikke, Xoozii hyayno benttii wontta tama olinttode fudhito hyannigaara ma7isiko, yinttana wayzi aatsii ma7isoso?

²⁹ Yinnii gisho, akko mo7o woy akko uzho ga7i un wozintto izilla afa mahippe.

³⁰ Yinno ubba Xooz ammanoose asuntsi fa wozintto izilla mahane. Yezin yin aday Xoozay yinna ubbanna yinttis koshshizanno erane.

³¹ Ubbannippa aatsii Xoozze ka7itumo koyote yinna ubbanna yinttis gujjii ingginttoda.

³² «Yin, eeratsi worzhuntso, zhashtippete; yin aday Xoozze ka7itumtto yinttis immades ufaytane.

³³ Yinttis yeze baz bayzi dahuntsis inggote. Kayzo ekkosanne, bila mo7osanne, cinggoosse karxite, hyal7oose qoltto salo shiishote.

³⁴ Yin wozintta yin qoltta yeze besite maaqqada.

Barkki naage

³⁵ «Dancointtii giiginttote; yin xomppita foo7izanno maaqqe.

³⁶ Fa laatstse zhaganappa maaqqade wontsis barkki naagizuntsi fana, laatstsii yi7i xeeqize wode ellisii bugodes giigide asunts fana yi7ote.

³⁷ Fa laatstse maaqqize wode genttikaayzara naagizuntsi anjjinttiduntsana. Turo gaane; laatstsii danccii leemate kale betitsii mukkane.

³⁸ Laatstsii giddii bilahe maaqqin woy wontti maatse maaqqin yi7i, yinnii fana genttikaayzara naagizin dengqide yentsi aruntsi anjjinttiduntsana.

³⁹ Yezin hyanno erote; kayzo ayde ye7odyezako karttii aday erizako keetsita bookkinttize wode si77i ga7i bo7oos.

⁴⁰ Yinttin giigii naagote; As Na7ay yin qop-pikaayze wode ye7oda» yagayda.

⁴¹ Phexiroosan, «Laatstso hyanna aazizto nu xalaalas ohinene woy as ubbuntsis?» yagayda.

⁴² Laatstsii mahi, «Yikke, kattsa muussades beezze wodite ingqode fana laatstse fa aruntsalla afa shuumide ammantsizayin wozinaama hyalaqize oode?

⁴³ Laatstsii maaqqize wode yinnii fana oochit-era benttize arize E anjjinttidaya

⁴⁴ Ta yinttis turo ohine; fa laatstses yeze qolo ubbannilla afa E shuuminttoda.

⁴⁵ Yezin ye arize, <Ta laattsay elle ye7oos> yaga7i fa wozintte qoppii, maachi aruntsanan dhiiratsi aruntsana hyadhdhiko, mahi faas koyde fana mu7iteran uzhitara matstsiko,

⁴⁶ ye arize laatstse E qoppikaayze qamman yirggoosse wode ye7oda. Yi7i eza gachchii, E iddilto ammanoose asuntsara mahoda.

⁴⁷ «Laatstse qofa gaara giigosen E laatstse akko kadhizako eriite oochchoose arize gaama garafinttoda.

⁴⁸ Yezin fa laatstse qoftto eranxii attii garafinttodes beezanno oochcheze eeratsi garafinttoda. Akkos gayko gaama ingginttideppa gaama koyntane, gaama hyadara ekkiduntsappa gaama ingoda ga7i naaginttane.

Sarotitsis maaqqikaayzin shaakkinttes

(Maato. 10:34-36)

⁴⁹ «Taanii yi7idanna sa7alla afa tama aytsodes. Hyatte tama aykkizako tana wayzi ufayssod yeshsha!

⁵⁰ Maaqqo yezin, ta hyatte xammaqinttode xinqgate yene. E folinttode wontsis ta shemppita shemppoos.

⁵¹ Sa7alla afa sarotitsi ko7odes yi7ida yinttis aazane? Baaya, ta yi7idanna shagodes.

⁵² Hyatteppa aykkii woli gidda shaakkinttide ichchin keetsi asuntsi fettilla yene. Lam77untsi hyaydzuntsalla afa, hyaydzuntsin lam77untsalla afa, denddii shaakkinttane.

⁵³ Aday na7illa afa, na7in adella afa, intta naatilla afa, naata inttilla afa, azinze intta naaze machchitilla afa, na7ay machchita azinze inttilla afa, denddii shaakkinttoda.»

Wodito ero

(Maato. 16:2-3)

⁵⁴ Manin asuntsago, «Awa gelo zalara salo dhonidhize wode bi7i, ellisii, <Ira ye7oda> ya-gaane, gayde fana hyanane.

⁵⁵ Yeekka zala baqo baqqize wode «Saata awoda» yagaane, gayde fana hyanane» yagayda.

⁵⁶ Yin, cubbuntso, Salobazin sa7abaz shaakkii erane yezin hyanna wodito shaakkii ere yinttana wayzi gamido?

⁵⁷ «Yeezin, yin omitis akkos turtto erii firddoso?

⁵⁸ Ne morkkizera wolla daynna tiino eqqodes hyanggitera ogella afa giigodes koyo. Ne giiganxi ixixiko goshichchii daynna tiino nena kanggoda. Daynnize nena poolises aatsii inggoda. E nena woyne oloda.

⁵⁹ Si7ote, fettii bakkana ashshikaayzara ciggii hyaasode wontsis ne izippa kezaamanno ero» yagayda.

13

Nagarappa maaqqe

¹ Ye wode Yesuusago asuntsi yi7i Philaaxoosa wodhii un suutsitira un zharshito worqqide Galila asuntsbaz ohide asuntsi yinna besite yene.

² E hyannigaara yaga7i mahida; «Yeezin yentsi Galila asuntsi yinna iita hyayqito hyayqqide gisho Galila yeze asi ubbannippa aadhida nagaranchcho aazane?

³ Baaya! Maaqqo yezin, yinttin maarotitsar maaqqaanxi ixixiko, ubbanna yinnii gaara dhahoda.

⁴ Woy mahi Salihoome gaaze besite gimbbe woddii wodhide taphpho osfun asuntsi Yerusalaame yeze as ubbannippa aadhize nagaranchcho aazane?

⁵ Baaya! Yezin yinttin maarotitsar maaqqaanxi
ixxiko ubbanna yinnii gaara dhaboda.»

Aafe aafoose belese minxa aazize

⁶ Mahin Yesuusa hyannigaara ga7i aazize
ohida: «Fettii atstses woyne gade tukinttide belese
minxa yene. E iippa aafe koyi yi7i akkon deng-
gikaaya.

⁷ Gaditii aday woyne oochchizego, «Aafe deng-
godes koyi hyaydzdzii bere yi7i bi7in akkon deng-
gikaaya. Yinnii gisho, gachchii hyaaso; akkos
sa7ito melize?» yagayda.

⁸ «Yezin oochchizay, «Laatstso, I kantto oochchii
ozha olode wontsis hyay berizes ashshoya.

⁹ Wontsi bere aafiko lo77o, ixiko gachchii
ashsho» » yaga7i mahida.

Bantte kuunide maachita faxida

¹⁰ Yesuusa Sambbata qamma Ayhude woosa
Keetstsa tamarssane.

¹¹ Yinna besite taphpho osfun bere tuna
ayyaana bantto kuunizide fettii maachita yene.
Iza kuunnidanippa denddii luule eqqodes
dandda7oos.

¹² Yesuusa izo bi7ide wode xeezii, «Hyanna
maachite, ne hyarggitippa faxida» yagayda.

¹³ Fa kushito iilla afa gaddin, iza iira luule
eqqida. Xooz mana galatida.

¹⁴ Yezin Ayhude woosa Keetstsa hyalaqize
zhilidhdhii astigo, «Oocha oochchize izippun
qammita yene. Yinnii gisho, yinna qammite
yi7i faxote fattin Sambbata qamma koshoos»
yagayda.

15 Laatstsii, «Cubbuntso, yin giddappa bora woy hyaarii Sambbata qamma zadaloppa billii hyaatsi ushshodes kanggoosse oode?

16 Yeezin, hyanna maachita Abrahama na7a maaqqitera xalahera acinttii taphpho osfun bere kumutsi yezidannis Sambbata qamma bilintodes beezosaane?» yaga7i oocida.

17 E yinno ohide wode ixizunsi ubba yeelidhida. Yezin asunsi ubba E oochchide gaama qofize oocha ubbanne ufayttida.

Eeratsi minxa aafen irisho aazize

18 Yinnippa suuba, Yesuusa hyannigaara yagayda, «Xoozze ka7itumtta akko aaze? Izo akkora aazisade?

19 Xoozze ka7itumo fettii asi fa gadite tukkide wala aafe fana. E diccii minxa maaqqida. Landda E koshtilla afa shemppida.»

20 Mahi, «Xoozze ka7itumtto akkora aazisade?

21 Fettii maachita gaama dhiillara worqqii munuqide eerats irshsho aazane» yagayda.

Xuunsi furtsi

22 Yinnippa suuba, Yesuusa Yerusalaame qitit-
era E aadhize ogite yeze katamiten kara gancce
tamaarsite aadhida.

23 Fettii asi Yesuusago, «Laatstso, attodunsi eeratsi as xalaalane?» ga7i oocida.

Yesuusa unttago,

24 «Si7ote, xuunsi furtsara gelodes minggote. Gaamunsi gelodes koyane yezin untis hyanoos.

25 Kartti aday denddii furtsito gorddidannippa suuba «Nuus bugoya» ga7i bale eqqii xeege

aykkoda. Yezin E, «Yin oona yezakon abappa ye7ezakon ta eroos» ga7i mahoda.

²⁶ Ye wode yin, «Neera wolla mu7ida, uzhida, nu bucalla tamarssida» yagawuda.

²⁷ «E mahi, «Yin oona yezakon abappa ye7ezakon eroos. Yin, wobbuntso taappa hyaakkote» yagawuda.

²⁸ Abrahama, Yisaaqa, Yayqooban nabunts ubbunts Xoozze ka7itumtte bo7oda, yezin yin bale wodhdhii attize wode yinttis yeefon achchi garingge maaqqada.

²⁹ Asuntsi awa kessappa, awa geloppa, wookka zalappan yeekka zalappa yi7i Xoozze ka7itumtte muusalla afa bettoda.

³⁰ Yinnii gisho, hyatte yestte suub maaqqiduntsappa tiino maaqqaduntsi, tiino maaqqiduntsappa suub maaqqaduntsi yene» yagayda.

*Yesuusa Yerusalaames yeekkida
(Maato. 23:37-39)*

³¹ Ye wode Farisaawutsappa fete fete yi7i, «Heroodisa nena wodhodes koyze gisho hyanna bestippa denddii qito» gayda.

³² E mahi, «Hyanggi, ye workkanzes yikke, «Hyaynon wontta tuna ayyaanuntsana kessoda, hyargginttizuntsana fats soda, hyaydzintsa qamma fololla afa yelloda» yagayda ga7ote.

³³ Yi7op attin, nabe Yerusalaameppa melle bessa hyayqqodes beezoos. Yinnii gisho,

hyaynon, wonttan yintton feezhii yinna bestto qitodes denddida.

³⁴ «Yerusalaame, Yerusalaame, nabuntsana wodhizanne, neego kiitinttiduntsana shuchchara wodhizanne, lukule fa na7untsana fa qefiti gancce shiishizanifana ne na7untsana ta kushtippa oomora wantsi tohe shiishodes koydo, yezin yin koyoos gayda.

³⁵ Ta yinttis ohine; yin keetsita kayzoda. Laatstse suntsite ye7ize anjjinttidaya yin gawude wontsis tana denggoos» yagayda.

14

Yesuusa sambbata qamma fettii hyargginttiza fatstsida

¹ Fettii Sambbata qamma Yesuusa fettii Farisaawunts hyalaqize kara kattsa ma7ades gelize wode asuntsi dakkii be7ine.

² Yinna besite shafe wodatsi hyargginttize fettii asi ees tiino zalara woy7ida.

³ Yesuusa Farisaawuntsagon higge astta-maaruntsago «Sambbata qamma hyargginttiza fatstsizanna wogaane woga baa?» yaga7i oocida.

⁴ Un si77i gayda. Yesuusa hyargginttize attsa bochchii fattsi moyzida.

⁵ Mahin yinttappa fetes na7a woy bora Sambbata qamma gaga qitiko ellisii kessoose oode?yaga7i oocida.

⁶ Un fettibazin mahodes dandda7ikaaya.

Dalggatitsin zaqqo mokken

⁷ Yesuusa sarges xeeqinttiduntsi bonchcho bessi doorizanno bi7i, hyanna aazizto ohida:

⁸ «Fettii asi nena sarge xeeqiko bonchcho bessa bettipe. Neeppa aadhii bonchchinttize asi xeeqinttodes dandda7ane.

⁹ Yinttana lam77untsana xeeqide yi7i, «Ne bestto hyay zaqqizes dakko» yagaaze wode ne yeellidhittera ziqqa bessa wodhdhoda.

¹⁰ Yezin, ne xeeqinttide wode tiinidhii ziqqa bessa bi7i betto. Xeeqize yi7i, «Ta laggizayo, hyanna bonchcho besite betto» yaga7oda. Ye wode neera fettilla xeeqinttide as ubbunts tiinte ne bonchchinttoda.

¹¹ Fana dhoqi dhoqi yiize ubbanna yeellidhada; fana ziqqii ziqqii yiize ubbanna dhoqi dhoqi ga7oda.»

¹² Mahi Yesuusa eza mokkide keetstsiti adego, «Quma woy kawo sarge xeeqize wode neenii kushe mahiza xeeqaame fana ne lagguntsana woy ne ishuntsana woy ne iginutsana woy ne dure dootsuntsana sarge xeeqippe.

¹³ Yezin, ne sarge giigizeze wode dahuntsana, wobuntsana, gunddiduntsana qooquntsana xeeqo; ne anjjinttoda.

¹⁴ Hyantses kushe mahodes dandda7oose gisho kushe mahita geeshshuntsi denddize qamma nees maaqqada» yagayda.

Damma diggisa
(Maato. 22:1-10)

¹⁵ Yesuusara wolla diggisalla afa bettizunts giddappa fete yinno si7i, «Xoozze ka7itumtte diggisalla afa bettide anjjinttidaya» yagayda.

¹⁶ Yesuusa, «Fettii asi damma diggisa giigizii gaama asuntsana xeevida.

¹⁷ Diggisa mokunttize saata yellide wode xeevinttide zaquntsana, «Yikke ubba bazita giigida, hyayga yo7ote» yaga7i xeevode gaar fa ariza kiittida.

¹⁸ «Yezin ubbuntsi faas madha madha medhdhida. Fete, «Hyatte hyaga gade wonggide gisho hyanggi be7ades beezane aade tana ashshoya yaga7o» yagayda.

¹⁹ Hyankkay, «Ichchin waaxa bora wonggida untana waaxi be7ade gisho aade tana lanccipe» yagayda.

²⁰ Mahi hyankkay, «Taanii hyaga medda yeze gisho ye7odes dandda7oos» yagayda.

²¹ «Arize maaqqii yi7i yinna ubbanno fa laatstsos ohida. Ye wode diggisa aday zhilidhdhi arizego, «Ellisii katama yeze dalga ogen oge gaxa hyanggi, dahuntsana, wobbuntsana, qooquntsanan gundduntsana hyankka ko7o» yagayda.

²² «Arize, «Ta laatstsayo, ne kiittide ubbanna folinttida, yezin hyatten bessi yene» yagayda.

²³ «Laatstsii arizego, «Oge woralla afan, katamappa gaxa kessize oge kezo, ta keetsita kumode wontsis denggide ubbuntsi ye7ode fana oochocho.

²⁴ Ta yinttis ohine; xeevintti ixxiduntsappa ooden ta diggistippa mo7osanno erote» yagayda» yagayda.

Laatstsi kaallizanna zharshizane

²⁵ Gaama asuntsi eera wolla hyammadera Yesu-
usa unttago suub maaqqii,

²⁶ «Taago yi7ide ubbuntsi fa adayan fa intton,
fa machchiton fa na7untsana, fa ishuntsana fa
mishuntsana, melle atto yezin fa de7ito ixxoose
ta tamaare maaqqades dandda7oos.

²⁷ Fa masqaltto tookkii tana kaalloose ta
tamaare maaqqades dandda7oos.

²⁸ «Yinttappa fettii asi shuchchi keetstsi ke-
exxodes koyko, keetsito keexii hyaasodes akko
gaar miishe koshshizako tiinidhii erodes qoppii
bo7oose oode?

²⁹ Yinno maaqqanxiko, ye atstse baasa yiitsi
shuchchito yiixxin fole gamiko,

³⁰ be7ize ubbanna, «Hyay atstse keetsi aykkin
folodes eza gamida» yaga7i leqqane.

³¹ «Woy fettii kaati melle kaatara olinttodes
dendditera lam7itam mukul wottadaruntsana
ekkii ye7ize kaatizera taphphi mukul
wottadaruntsara olintti dandda7odannon
dandda7oosanno bettii zorinttoosse oode?

³² Olinttodes dandda7inttoosebazz maaqqiko, ye
ye7ize kaatizera hyaakora yezin giigodes tiinidhii
cima dakkii oocane.

³³ Yinnii gaara, yinttappa ooden faas yeze baz
mulo ashshanxii ixxiko ta tamaare maaqqades
dandda7oos.

³⁴ «Sooge lo77o, yezin sooge fa mal77ito
ashshiko, wayzi sooge ga7inttodes dandda7e?

³⁵ Gade araddizesin maaddoose baz maaqqize gisho alla olinttane. Yikke, si7ize hyaye yeze asi si7o» yagayda.

15

*Dhabide duro aazize
(Maato. 18:12-14)*

¹ Fettii wode qaraxe gachchizuntsin nagaranchchuntsi Yesuusa timirttito si7odes E kale shiiqida.

² Yezin Farisaawuntsin higge asttamaaruntsi, «Hyay atstse nagaranchchuntsana shiishii ekkane, untara fettilla muune» yaga7i zuuzingida.

³ Yesuusa yaga7i hyanna aazizto untis ohida:

⁴ «Yin giddappa fetes xeet duruntsi yeze baz maaqqiko untappa fetay dhabiko uddufun tam uddufununtsana yenggize bessa ashshii dhabida demmade wontsis koyoose oode?

⁵ Denggide wode ufaytti fa gannite tookkii,

⁶ fa kara maaqqane. Fa lagguntsanan dootsuntsana fettilla xegii, «Dhabide ta duriza denggida, taara wolla ufayttote» yagaane.

⁷ Yinnii gaara, maarotitsi koshshoosse uddufun tam uddufun xilluntsappa aatsii maarotitsi gelize fettii nagaranchchize gisho salo damma ufayssi maaqqane.

⁸ «Woy taphphi shuchchi bira yeze fettii maa-chita taphphitippa fettii shuchchi birize dhabiko denggode wontsis xomppe aytsii keettsi fixxii mintsii koyosanna oode?

⁹ Denggide wode fa lagguntsanan fa doot-suntsana xeezii <Dhabide ta fettii birza denggide gisho taara ufayttote> yagaane.

¹⁰ Si7ote, yinnii fana fettii maarotitsi gelize nagaranchchize gisho Xoozze kiitanchchuntsi tiino ufayssi maaqqane» yagayda.

Dhabi benttide na7a

¹¹ Mahi Yesuusa, «Fettii atstsas lam77i na7untsi yene.

¹² Unttappa geez na7ay fa adego, <Ta adayo, ne qolttippa ta gishtto taas inggo> yagayda. Aday fa qoltto fa na7untsis gizhida.

¹³ Eerats qammappa suuba geez na7ay fa gishtto mulo accii ekkii hyaako sa7a qitida. Yeyga kaasara qoltto lalii hyaasida.

¹⁴ E faas yezebazito mulo hyaasidannippa suuba yinna sa7ite ubbanne mintsii naye kezin madhidhida.

¹⁵ Yinnii gisho, yinna sa7ite asuntsappa fete kara yessades gelida. Attsay eza gudayille yem-made gaar yenggize besa dakkida.

¹⁶ Gudayluntsi muuze hyarqqoppa ma7ades amudhdhida, yezin izon ees inggize asi bent-tikaaya.

¹⁷ Wozina maaqqin, <Wantsi ta aday aruntsis kattsa alla attin ta hyanne nayera hyayqqodes yellido?»

¹⁸ Denddii ta adego hyanggi, <Ta adayo, Xoozin, nenan qohida.

¹⁹ Yikkeppa ne na7a ga7intti xeeginttodes taas beezoosse gisho ne kara yeze aruntsappa fetay fana tana faydo> yaga7oda» yagayda.

20 Yinnii gisho, denddii fa adeg qitida.

«Yiikon, E hyaga hyaakora yezin aday yiqsinttii, eego woxxi hyanggi iringgi yeerida.

21 Naazen, «Ta adayo Xoozin, nenan ta qohida. Yikkeppa ne na7a ga7intti xeeqinttodes beezosi» yagayda.

22 «E aday aruntsana xeezii, «Ellisii ubbuntsappa lo77o maaqqide ma7o ki7i eza mayzote; E gil7ite migiddo, E tohite caamma aatstsote.

23 Modhdho wofaano ki7i shukkote, ma7ada, ufayttoda.

24 Ta na7ay hyayni hyayqqida, yezin hyatte faxida; dhabida, yezin benttida» yagayda. Yinnippa suuba, ufaytte aykkida.

25 «Ye wode anggis na7ay oocha gade yene. Yeygappa yi7itera kara ukkoder a yettsin doolle ootsi si7ida.

26 E, aruntsappa feta xeezii hyanide bazita akko yezakon erodes oocida.

27 Arizen, «Ne ishe saro yi7ide gisho ne aday modhdho wofaano ees shukkida» yagayda.

28 «Anggis ishe zhilidhdhi keetsta gelodesin koyikaaya. Aday bale kezii keetsta gelode fana eza woossida.

29 Yezin E fa adeg, «Yikke, hyannii gaar bere ta nees aridhdhii ne kiittippa fetton faccizikaayzara nees kiitinttin ta ta lagguntsara ufayttode fana melle atto yezin fettii gashe deeshi inggikaaya.

30 Yezin, hyayni ne na7ay ne qoltto olaluntsara lalii yi7in modhdho wofaano shukkida» » yagayda.

³¹ «Aden, ‹Ta na7ayo, neenii ubba wode taara yene, ta baz ubbanna nees.

³² Hyayni ne ishe hyayqqida, yezin faxida; dhabida, yezin benttida. Yinnii gisho, gaama ufayttodes beezane› ga7oda» yagayda.

16

Ammaninttoose shuuma aazize

¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «Fettii dure atstsese eepa yeekkara fettii shuuma yene. Ye shuumize fa laatstse qoltto lalane yagaaze wore karttii adaya yellida.

² Karttii aday shuumiza xeegez, ‹Ta wagize-baz si7ido? Yikkeppa neenii ta keetstsitis shuuma maaqqii oochchodes dandda7oosse gisho ta qoltto tana yeltso› yagayda.

³ «Ye shuumizen fa wozintte hyannigaara yaga7i qoppida. ‹Ta laatstsay tana shuumatitsitippa hyaasodes yi7ine, wooti aqodes wolqqa baaya, woossii ma7ades yeellizane; yeezin ta waya?

⁴ Shuumatitsitippa ta wodhdhize wode asuntsi tana makkode fana oochchode baz ta erane› yagayda.

⁵ «Yinnii gisho, E laatstse gale yeze asuntsana feta feta xeezii ki7i tiino atstsego, ‹Neella afa ta laatstse gale wantsi yeze?› yaga7i oocida.

⁶ «E, ‹Lam7itam barmeele zayte gale yene› yagayda.

«Shuumize, ‹Wule warqate hyatte, ellisii, taphphi barmeele zayte gale yene ga7i xaaf› yagayda.

⁷ «Yinnippa kaallii lam7antsizego, <Nees wantsi yeze?» yagayda.

«E, <370 kunttaale zarga gale yene» yagayda.

«Shuumize, <Ne wule warqate hyatte, ellisii, 296 kunttaale yaga7i xaafo» yagayda.

⁸ Karttii aday ammaninttikaayze shuumiza E cinccatitsitis nashshida. Hyanna alamtti na7untsi as ayfora foo7o na7untsappa aadhide wozinaama.

⁹ «Yinnii gisho, ta yinttis ohine; hyanna alamtti bira hyal7ize wode medhina keetstsite mokiintode fana hyanna miishitira yinttis lagge wongote.

¹⁰ Ubbappa eerats baza ammaninttide gaama baza ammaninttidaya maaqqane. Mahi ubbappa eerats baza ammaninttoose gaama baza ammaninttoos.

¹¹ Yikke, hyanna alamtti birara yin ammaninttanxii ixiko turii bira yinttis oode hyadara immade?

¹² Yin melle as birtte ammaninttanxiko, yin buzo bira yinttis oode immade?

¹³ «Fettii arize lam77i laatstsuntsis aqodes dandda7oos. Feta ixiko hyankkaya kadhane woy fetego shiiqiko hyankkaya leqqane. Yinnii gaara, yin Xoozisin birasin aqodes dandda7oos.»

¹⁴ Bira kadhize Farisaawuntsi yinno si7i Yesuusa leqqida.

¹⁵ E, «Yin yinttana as tiino beezane, yezin Xoozii yin wozintto erane. As tiino bonchchinttiday Xoozze tiino borunttidaya.

¹⁶ «Muse higgitan nabunts kiita Wahannisa yellodes yinttis oochitera gam7ida. Yinnippa su-uba, Xoozze ka7itumo Wonggelтта sabbakinttite gam7ida. Asi ubba yeyga gelodes dafinttane.

¹⁷ Yezin, higgitippa fettii yishsha fidaale atto-dannippa salon sa7an aadhizanna laafane.

¹⁸ «Fa machchito dakkii melle ekkize ubba olalane. Fa azinzeppa anjjinttidanno ekkizayin olalane» gayda.

Dure attsan Alaazaren

¹⁹ «Al7on lo77o bonchcho afula ma7ize, sa7a giigin ubba wode ufayssara yeze fettii dure asi yene.

²⁰ Melle mahi galtta kumutsi hyargitsi maaqqide fettii Alaazare ga7inttize dahize ye dure atstse bale olintti attiday yene.

²¹ Nayeppa denddii dure atstse leematippa wodhdhize gufa ma7ades amudhdhii yene. Melle atto yezin, kanuntsi yi7i E hyarggits besito laa7ane.

²² «Ye dahize hyayqqida; kiitanchchuntsi eza Abrahamama shuphite ekkida. Mahi dure attsen hyayqqii mooginttida.

²³ Si7oole un7intti yezitera dhoqi ga7i hyaakora Abrahaman E shuphite yeza Alaazare bi7ida.

²⁴ E, «Aabbo Abrahamama, taas yiqsinttoya; hyanna loxize tamtte un7intti yeze gisho Alaazare fa gil7iza hyaatsa dakkii ta il7antsito laakitsode fana aade eza dakkoya» yaga7i uukkida.

²⁵ «Yezin Abrahamama eego, ‹Ta na7ayo, ne sa7a yeze wode lo77o bazito ekkidanno, mahi Alaazare iita baz ekkidanno qoppo. Yezin hyatte E hyanne ufayttane, mahi ne waayintti yene› yagayda.

²⁶ Hyanna ubbannippa aadhii, ‹Hyaygappa yinttago, sekkappa hyankka nuugo aadhodes koyzuntsi finggaame fana nuusin yinttis gidda damma aga yene› yagayda.

²⁷ «Dure atstse, ‹Ta adayo, yeezako Alaazare ta aday kara kiittode fana ta nena woossane.

²⁸ Taas ichchin ishuntsi yene, untin hyanna madha besite ye7aame fana untis wodhdhii markkidho› yagayda.

²⁹ «Yezin Abrahamama, ‹Unttis Musen nabuntsin yene; un ohizanno si7o› yagayda.

³⁰ «Dure atstse, ‹Aabbo Abrahamama, yinnii fana baaya; fettii asi hyayqoppa denddii wodhdhiko un maarotitsi geloda› yagayda.

³¹ «Abrahamama, ‹Musen nabuntsna si7anxiko, melle atto yezin hyayqoppa fettii asi denddii ohikon ammanoos› yagayda.»

17

Kiitinttize adetitsi

¹ Yesuusa fa tamaruntsago, «As dhubutsi nagara geltsiebaz yi7ikaayzara attaama. Maaqqikon, nagara gidda gelode fana oochchize attsa bade» yagayda.

² Ye atstse eeratsuntsappa feta balitsodannippa woxa fa afurtte accii abba geliko ees lo77o.

³ Yinnii gisho naaginttote.

«Ne ishe nagara oochchiko kacco; azzanii maarotitsar maaqqiko, ees atto yaga7o.

⁴ Fettii gammite laappun tohe qohii, laappun tohe, «Taanii ta isidanno erida tana maaro» yaga7i neego yiiko ees atto ga7o.»

⁵ Hawaarunsi Laatstsago, «Ammano nuus gujjoya» yagayda.

⁶ Laatstsii, «Gaashe aafe fana ammano yinttis yeziko «Hyay waliza shodintti abba gidida tuk-intto» yagayko yinttis kiitinttoda» yagayda.

⁷ Gujjii Yesuusa, «Yin giddappa fetes oochchize woy duro yenggize aro yeziko oocha gadeppa woy wudeppa kara yi7ide wode «Elle hyayga yi7i kattsa ma7ades betto» gaaze yene?

⁸ Baaya, «Taas kawo giigizo; ta mu7i, uzhi ashshode wontsis eqqii muuzo. Yinnippa suuba, ne mu7i ushshada» yaga7osaane?

⁹ Yikke, laatstse, arize kiitto folide gisho anjanene?

¹⁰ Yinnii gisho, yinttin kiitinttidanno mulo folide wode «Nu fatsoosse aruntsana; oochchodes beezze oochito folida» ga7ote» yagayda.

Qursuma hyarggeppa geezhide taphphi asuntsana

¹¹ Yesuusa Yerusalaame hyanggitara Samaarasin Galila sa7asin giddara kantsii aadhida.

¹² Fettii kara gancce gelize wode qursuma hyarggera aykkinttide taphphi asuntsi eza deng-gida. Unttin hyaakora eqqii,

13 «Laatstsi Yesuusa, nuus yiqsinttoya» yaga7i uukkida.

14 E untana bi7ide wode «Hyanggi yin galtto Ayhude kahinuntsis beezote» yagayda. Un ogella hyanggitera geezhida.

15 Unttappa fetay fa geezhidanno be7eze wode dhoqi gayde qaalara Xooz bonchchitera Yesu-usago maaqqida.

16 E Samaara sa7a asi, yezin Yesuusa tohitilla afa gol7i eza galatida.

17 Yesuusa, «Geezhiduntsi taphphi asi maaqqosane? Yeezin, uddufununtsi aba qitido?

18 Hyay allaga atstseppa* attin melle maaqqii Xooz galatide baaya ga7ene?» yaga7i oocida.

19 Atstsego, «Ne ammantta nena geeshida; denddii qito» yagayda.

Xoozze ka7itumo ye7ito

(Maato. 24:23-28, 37-41)

20 Farisaawuntsi, «Xoozze ka7itumo ayde ye7ode?» ga7i Yesuusa oocida. E, «Xoozze ka7itumtta benttize mallara ye7oos.

21 Mahin izo, «Hyanne woy sekka yaga7odes dandda7oos. Akkos gayko, Xoozze ka7itumtta yin gidda yene» » yaga7i mahida.

22 Yesuusa fa tamaruntsago, «As Na7a qam-mitippa feta bo7odes yin amudhdhode wode ye7oda, yezin yin be7aama.

23 Asuntsi, «E yeyga yene» woy, «Hyanne yene» yaga7oda, yezin untana kaallii qitippete.

17:14 Leewe 14:1-32 * 17:18 *Hyay allaga atstseppa*: Qur-suma hyarggitippa faxide atstse allaga ga7inttidanna E Ayhude maaqqoosse gishos.

²⁴ Zeelintsi zeelinggii salo gaxappa gaxa foo7ize fana As Na7a ye7iti qammita yinnii fana yi7ada.

²⁵ Yezin yinna hyanodannippa tiino As Na7ay gaama madhidhadesin hyanna yelette ixinttodes beezane.

²⁶ Nohe wode yi7ide fana As Na7ay woditen yinnii fana yi7ada.

²⁷ Nohe Markkabe gelide qammito yellodes asuntsi mu7iteran uzhitara, ekkiteran gelitera yessadera dhabsses hyaatsita yi7i ubba dhabside.

²⁸ Looxe beren yinnii fana yi7ida. Asuntsi mu7iteran uzhitara, wonggiteran bayzitera, tukkiteran keexitera, gam7ida.

²⁹ Looxe Soodomeppa kezide qamma diinne ga7inttize michizebaz saloppa bukkii ubbuntsana dhabside.

³⁰ As Na7ay qonccize woditen yinnii gaara yi7oda.

³¹ «Ye wode ooden bale yeze keetsta gidda yeze baz ekkodes keetsta gelippe. Yinnii fana, gade yeze asi akko bazisin kara maaqqippe.

³² Looxe machchito tirote;

³³ fa shemppito ashshodes koyze asi ooden dhabssoda; fa shemppito aatsii inggize ooden E ashshoda.

³⁴ Ta yinttis ohine; ye wode lam77i asuntsi fettii datsalla woy7oda. Fete ekinttoda, hyankkay attoda.

³⁵ Lam77i maachuntsi wolla gaaccodera fetta ekkinttoda, hyankkanna attoda.

17:26 Medho 6:5-8

17:27 Medho 7:6-24

17:28 Medho

18:20—19:25

17:31 Maato. 24:17-18; Mar. 13:15-16

17:32

Medho 19:26

17:33 Maato. 10:39; 16:25; Mar. 8:35; Luqa. 9:24;

Waha. 12:25

³⁶ [Lam77i asuntsi wolla gade oochchizuntsappa fetay ekinttoda, hyankkay attoda)][†] yagayda.

³⁷ Un, «Laatstso aba ekinttode?» yaga7i oocida.

E, «Gawuxa yeze bessa ankko shiiqane» yagayda.

18

Miinggi woossode fana tamarssida

¹ Yesuusa fa tamaruntsana azal7ikaayzar ubba wode woossode fana tamarssodes koyi yaga7i aazize ohida:

² «Fettii katama Xoozis zhashtoosse asin yeellidhoosse fettii daynna yene

³ Yinna katamite fettii budantta yene. Izan, <Taasin ta morkkizes gidda yeze mootto firddo> yaga7i ubba wode ye daynnizego mahi mahi yi7ine.

⁴ Daynnize eerats wodes I ohito si7anxi ixixida, yezin suubappa fa wozintte, <Taanii Xoozis zhashtoosa, asis yeellidhanxi ixixikon,

⁵ hyanna budantta tana waayetsize gisho iisi firddoda; yeyzanxiko ubba wode yi7i tana labbisada> yaga7i qoppida» yagayda.

⁶ Laatstsin, «lita daynnize ga7idanno si7ida;

⁷ Xoozii qamman awara eego uukkize fa dooriduntsis firddosaane? Unttana maaddodes gam7odaane?

⁸ Ta yinttis ohizanno si7ote, ellisii firddoda. Maaqqikon, As Na7ay ye7ize wode sa7alla afa ammano demmadyessane?» yagayda.

[†] 17:36 Fettii fettii maxaafite faydo 36 baaya.

Farisaawuzan qaraxe gachchizan

⁹ Mahi, Yesuusa, fana xillo asi fana mahi cee-qinttizuntsisin melluntsana leqqizuntsis hyannigaara yaga7i aazize ohida:

¹⁰ «Lam77i asuntsi woossodes Xoozze keetsta hyanggida. Fete Farisaawe hyankkay mahi qaraxe gachchizize asi.

¹¹ Farisaawuze eqqii faas woossitera, «Xooz-zayo taanii mellunts fana bonqize asi, iitan olale asi, aadhii mahi hyay qaraxe gachizize atstse fana maaqqikaayze gisho nena galatane.

¹² Saaminttappa lam77i tohe xoomane, ta deng-gizebaz ubbannippa asiraata kessane» yagayda.

¹³ «Yezin qaraxe gachizize mahi hyaakora eqqii melle atto yezin Salo dhoqi ga7i be7adesin zhashtii fa dadabito qoxxittera «Xoozayo, tana nagaranchchiza maaroya» ga7i woossida.

¹⁴ Ta yinttis ohizanno si7ote; Farisaawizeppa hyayni qaraxe gachizize Xoozze tiintte xillo maaqqii fa kara maaqqida. Akkos gayko, fana dhoqi dhoqi yiize asi toochinttoda, fana toochize asi dhoqi dhoqi ga7oda» yagayda.

Yesuusan zhooga na7untsana

(Maato. 19:13-30; Mar. 10:13-31)

¹⁵ Yesuusa zhooga na7untsalla afa fa kushito gaddii anjjode fana asuntsi eego ke7ine. Yesuusa tamaruntsi yinno bi7i akkos Yesuusago ke7e yaga7i kaccida.

¹⁶ Yezin Yesuusa na7untsana faago xeezii, «Na7untsi taago yo7odanno kayppete; yo7o

ga7ote. Akkos gayko, Xoozze ka7itumo un fana yi7iduntsis.

¹⁷ Taanii yinttis turo ohine; Xoozze ka7itumo zhooga na7unts fana ekkoosse ooden yeyga geloos» yagayda.

Dure atstse ooce

(Maato. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

¹⁸ Ayhude hyalaquntsappa fete, «Keeha ast-tamaarzayo, medhina de7o denggodes akko oochcho?» yaga7i oocida.

¹⁹ Yesuusa eego, «Akkos tana keehizayo yaga7i xeege? Fettii Xoozzeppa attin melle keeha baaya.

²⁰ Olalippe, wodhippe, kaystippe, worddo markkidhippe, ne adayan ne intton bonchcho yagaaze kiitto erane» yaga7i oocida.

²¹ Attsayin, «Yentsesana ubba taanii na7atitsappa aykkii naagitera gam77ida» yagayda.

²² Yesuusa yinno si7eze wode «Yikke, nees fettibaz faccane; nees yeze baz mulo bayzi dahuntsis inggo; salo nena qoltta naagane. Yeyzi maaqqii tana kaallo» yagayda.

²³ Yezin atstse yinno si7ide wode ees gaama qolo yeze gisho gaama zhilidhdhida.

²⁴ Yesuusa attsa bi7i, «Dure asis Xoozze ka7itumo gelizanna wayzi un7ode!

²⁵ Dure Xoozze ka7itumo gelodannippa gimale marppe uruntsara aadhizanna laafane» yagayda.

²⁶ Yinno si7ide asuntsi, «Yeezako oode attode?» yagayda.

27 Yesuusa, «Asis dandda7inttoose Xoozis dandda7inttane» yagayda.

28 Phexiroosa, «Yikke nuunii nu baz mulo ashshii nena kaallane» yagayda.

29 «Yesuusa turo ta yinttis ohine; Xoozze ka7itumos ga7i fa keetsito woy fa machchito woy fa ishuntsana woy fa adayan fa intton woy fa na7untsana ashshide;

30 hyanna wodite gaama dakko, ye7ode alamite medhina de7o ekkoosse ooden baaya» yagayda.

*Yesuusa fa hyayqitibaz mahi ohida
(Maato. 20:17-19; Mar. 10:32-34)*

31 Yesuusa taphpho lam77untsana faago xeezii, «Ane Yerusalaame yedhdhote, nabuntsi As Na7ay baz xaafidanna ubbanna yeyga folinttoda.

32 E Ayhude maaqqoosse asis aadhii inggintoda. Un eza leqqoda, cazhoda eella afa cuttoda.

33 Eza garafidannippa suuba wodhoda, yezin hyaydzintsa qamma E hyayqoppa denddoda» yagayda.

34 Yezin E tamaaruntsi yinna ubbannippa fet-tibazin tiirikaaya. E qofta untis aachinttide gisho E waaga7ezako erikaaya.

*Qooqe atstse bi7ida
(Maato. 20:29-34; Mar. 10:46-52)*

35 Yesuusa Iyaarkko ukkize wode fettii qooqe atstse oge gaxa bettii woossane.

36 Qooqe atstse asuntsi yinna besttira aad-hodera si7i, «Yinna akko?» ga7i oocida.

37 Un, «Naazirete Yesuusa hyannira aadhane» yagayda.

³⁸ E, «Dawute na7ay, Yesuusa, tana maaroya» yaga7i uukkida.

³⁹ Tiino tiino hyanggize asuntsi, «Si7i ga7o» ga7i kaccida. Yezin E, «Dawute na7ayo, tana maaro» yaga7i gaantsi uukkida.

⁴⁰ Yesuusa eqqii attsa faago ko7ode fana kiit-tida. Attsayin, eego shiiqin,

⁴¹ «Ta nees akko oochchode fana koye?» yaga7i oocida.

Qooqize, «Laatstso ta bo7odes koyane» yagayda.

⁴² Yesuusa, «bo7o, ne ammantta nena fatstsida» yagayda.

⁴³ Attsay iira bi7i ashshida. Xooz bonchchitera Yesuusa kaallida. Asi ubbuntsi yinno bi7i Xooz galatida.

19

Qaraxe gachizize Zakkiyoosa

¹ Yesuusa Iyaarkko katama gelii aadhane.

² Yeyga Zakkiyoosa ga7inttize qaraxe gachizuntsi hyalaqize yene. E gaama dure.

³ E Yesuusa oode yezako be7ades koyda. E hyaata maaqqide gisho as gaamappa denddii Yesuusa be7ades dandda7ikaaya.

⁴ Yesuusa be7ades koyi E hyanggize ogitis tiino woxxi hyanggi fettii boobba minxalla afa kezida.

⁵ Yesuusa yinna besite yellittera dhoqi ga7i bi7i, «Zakkiyoosa, hyayno ta ne kara feeshades beeze gisho elle wodhdho» yagayda.

⁶ E ellisii wodhdhii ufayssara Yesuusa mukkida.

⁷ Yinna besite yeze asunts ubbanna yinno bi7i, «Nagaranchchize keetsta gelii mokinttodes yi7ane» yaga7i zuuzinggida.

⁸ Maaqqo yezin, Zakkiyoosa eqqii Laatstsago, «Laatstso, yikke taas yeze qolo ubbannippa baggito dahuntsis inggoda. Asappa akko bazin word-dora balitsii ekkidebaz maaqqiko oyddii kushe mahoda» yagayda.

⁹ Yesuusa mahi, «Hyay atstse Abrahamama kochchi maaqqide gisho hyayno atatitsi hyanna kartte yi7ida.

¹⁰ As Na7ay yi7idanna dhabiduntsana koyodesin ashshodes» yagayda.

Taphphi minaanuntsi aazize

(Maato. 25:14-30)

¹¹ Asuntsi yinno si7ize wode Yesuusa Yerusalaame ukkide gishon Xoozze ka7itumo hyatte ukkera qonccode fana yi7ize gisho untis aazize ohida.

¹² Yinnii gisho, Yesuusa, «Fettii erinttide asi yeze faas kaatetitsi ekkii yo7odes melle sa7a qitida.

¹³ Ees oochchize aruntsappa taphphuntsana xeezii fetes fetes fettii minaanee* inggi <Ta maaqqii ye7ode wontsis hyanna miishitira zal7ote» yagayda.

¹⁴ «Yinna sa7ite yeze asuntsi eza ixixize gisho hyay atstse nuulla afa ka7itode fana nu koyoos yaga7i asi E suubara kiittida.

19:10 Maato. 18:10 **19:11** Maato. 25:14-30 * **19:13**
Minaanee: Minaane Girike doona. Fettii minaanee fettii oochcha asis inggintize hyaydzdzii agina damooze maaqqane.

¹⁵ «Maaqqikon, ye atstse kaati maaqqii fa sa7a maaqqida. Yentsi taphphi aruntsii E inggide miishito akko gaar zal7i tirfizezako erodes koyi untana xeegezida.

¹⁶ «Tiinosse yi7i, «Laatstso, ne taas inggide miinaanize melle taphpho tirfida» yagayda.

¹⁷ «Eza Laatstse, «Naate ammaninttide arizayo lo77o oochchida. Ne eerats baza ammaninttide gisho nees taphphi katamalla afa adetits wolqqa inggida» yagayda.

¹⁸ «Lam7antsizay yi7i, «Laatstso, ne taas inggide miinaanize melle ichchin tirfida» yagayda.

¹⁹ «Laatstsii eego, «Neesin mahi ichchin katamalla afa adetits wolqqa inggida» yagayda.

²⁰ «Yikke hyaydzantsize yi7i, «Laatstso, ta curqqara xaaxii naagide ne miishita hyannashe.

²¹ Akkos gayko, neenii nebaz maaqqoosse baz ekkizannon ne budikaayzebaz maxize iita wozina mintsi asi maaqqide gisho nees zhashtida» yagayda.

²² «Eza laatstse mahi, «Naate iita arizayo ne doonttii gaar ta nena firddoda. Ta gadikaayzebaz ekkizannon budikaayzebaz maxize asi maaqqizanno ne erizako,

²³ ta yi7i ta miinaaniza tirfera ekkode fana zal7ize asis akkos inggika?»

²⁴ «Eza laatstse yinna besite eqqiduntsago, «Eera yeze miinaaniza ekkii taphpho tirfizidays inggote» yagayda.

²⁵ «Un, «Laatstso, ees tiinon taphphi minaane yene» yagayda.

²⁶ «Laatstsii, ta yinttis ohine; <Yeze ubbuntsis melle gujunttoda, yezin bazeppa melle atto ees yezannan ekkinttoda.

²⁷ Maaqqo yezin, ta untalla afa ka7itaame fana koyduntsi yentsi ta morkkuntsana hyankka ta tiintte ki7i wodhote» gayda.

Yesuusa damma bonchchora Yerusalaame gelida
(Maato. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Waha. 12:12-19)

²⁸ Yesuusa yinno ohidannippa suuba untappa tiino aadhii yedhdhii Yerusalaame qitida.

²⁹ Shamahe Derizella† afa yeze Beetefaagen Bitaanaya ukkide wode fa tamaruntsappa lam77untsana yaga7i kiittida:

³⁰ «Yin tiino yeze kara gancce qitote, yin yeyga yellize wode ooden toggikaayze acinttii yeze hyare na7a demmada. Eza billii hyayga ekkii yo7ote.

³¹ Ooden, <Akkos bille?» ga7i oociko, <Laatstsii eza koyane» yaga7ote» yagayda.

³² Kiitinttiduntsi hyanggi E gaydanni fana yi7in bi7ida.

³³ Un hyare na7aya billodera laatstsuntsi bi7i, «Hyare na7aya akkos bille?» yagayda.

³⁴ Un mahi, «Laatstsii eza koyane» yagayda.

³⁵ Yeygappa hyare na7aya Yesuusago ki7ida. Fa ma7ito hyare na7ay bante gaddii Yesuusa hyare na7ayilla betitsida.

19:26 Maato. 13:12; Mar. 4:25; Luqa. 8:18 **19:27** Maato. 25:14-30 † **19:29** Shamahe dere: Shamahe gaama dolize dere ga7inttane.

³⁶ Asuntsin E yedh dhize ogitilla fa ma7ito yi-ixxida.

³⁷ Shamahe dere sulle wodh dhize ogizego ukkize wode faydora loytsii gaama asuntsana un bi7i kille bazite ufaytti fa qaalto dhoqi yiizii,

³⁸ «Laatstse suntsite ye7ize kaatize anjjinttidaya
salo gidda saro
Ubbappa dhoqqa salo bonchcho
Xoozis maaqqe.»

Yaga7i Xooz galatida.

³⁹ Asunts giddappa fettii fettii Farisaawuntsi Yesuusago, «Astamaarizayo, ne tamaaruntsana hyayzote ga7i kacco» yagayda.

⁴⁰ E unttago, «Un si77i gayko shuchchuntsi uukkoda» yagayda.

⁴¹ Yesuusa Yerusalaame ukkite katamito bi7i iis yeekkida.

⁴² «Nees saro maaqqadanno hyayno ne erize-baz maaqqizako yezin, hyatte ne aaftippa geng-gida.

⁴³ Ne morkkuntsi ne kantto gasii dumma dumma ogera nena teqqii un7itsize wode ye7oda.

⁴⁴ Nenan ne gasiti gidda yeze ne na7untsana dhabssoda. Fettii fettii shuchchi dentsii wul7oda, akkos gayko Xoozii nena ashshodes ye7ize wodito erikaaya» yaga7i iisi yeekkida.

Yesuusa Xoozze keetsta zal7izuntsana kessida

⁴⁵ Yinnippa suuba, Yesuusa Xoozze keetsta gelii zal77izuntsana yeygappa bay7ida.

⁴⁶ Mahi, «Ta keetsita Xooz woossizze keetstsi maaqqada» ga7i xaafinttida, yezin yin ta keetsito faanuntsi wom7o mahida» yagayda.

⁴⁷ Awara awara Xoozze Keetstsite tamarssane. Kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaruntsin gade cimuntsi eza wodhodes oge koyane.

⁴⁸ Maaqqo yezin, asuntsi ubbanna E timirttito fa wozintto olii si7ize gisho untis oochchode baz dhabida.

20

Yesuusa adetitsi wolqqita Ayhuduntsis oochi maaqqida

(Maato. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

¹ Fetti gamma Yesuusa Xoozze Keetstsa asuntsana tamarssitteran Wonggele markkidhite, kahinunts hyalaquntsi, higge asttamaruntsin gade cimuntsi fettilla eego yi7i,

² «Ne hyantsesana akko adetitsi wolqqara oochchizako nuus oho. Hyanna adetitsi wolqqito nees inggide oode?» yaga7i oocida.

³ E unttago, «Taanin yinttana fettibaz oocoda, ane taas mahote.

⁴ Xammaqize Wahannisa xinqqata Xoozap-pane asappa?» yagayda.

⁵ Un wol gidda yaga7i zorinttida: «Xoozappa gayko yeezin, akkos ammananxido?» yaga7oda.

⁶ «Asappa gayko, asuntsi ubbanna Wahnisa nabe maaqqizanno ammanze gisho nuna shuchchara dhogoda.»

⁷ Yinnii gisho, «Abap yezako nu erosi» yaga7i mahida.

⁸ Yesuusa mahi, «Yikke, taanin akko ade-titsi wolqqara hyantsesana oochchizako yinttis ohoos» yagayda.

Woyne oochchizunts aazize

(Maato. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa yaga7i hyanna aaz-izto asuntsis ohida: «Fettii asi woyne tukkada. Oochchizuntsis kotstse inggi gaama wode gam77i yo7odes melle sa7a qitida.

¹⁰ Woyne aafto maxize wode yellin woyne aaftippa ees dakkode fana oochchizuntsago fa ariza kiittida. Yezin oochchizuntsi ye ariza aykkii hyadhdhii hyarii kushe dakkida.

¹¹ Mahin melle ariza kiittida. Mahi oochchizuntsi eza hyadhdhii, kawushshizii hyarii kushe dakkida.

¹² Hyatten mahi hyaydzintsa ariza kiittida. Wootizuntsi ezan hyadhdhii hyarggizii woyne giddappa gaxa kessii olida.

¹³ «Woyne laatstse, <Yeezin ta akko oochcho? Ane mahi ta kadhize ta na7aya dakkoda; oode erode un eza bonchchikaayzara attaama> ya-gayda.

¹⁴ «Yezin oochchizuntsi atstse na7aya bi7ide wode <Hyayni eza laattodaya, hyayga yo7ote eza wodhoda, yeyziko laatita nuus maaqqada> yaga7i zorinttida.

¹⁵ Woyne giddappa gaxa kessii wodhida.

«Yeezin, woyne laatstse yentsi asuntsana wayssade?

16 Yi7i yentsi oochchizuntsana dhabssoda, woyne bestto melle asuntsis inggoda. Asuntsi yinno si7eze wode <Shinchchalle yinnii gaarze-baz ki7ippe> » yagayda.

17 Yesuusa untana dakkii bi7i, Yeezin «Gimbbe keexxize asuntsi boride shuchchize, keetstsis mintsin xalatitsi inggize ubban-nippa aadhize shuchchi maaqqida» «ga7intti xaafinttidanni bilitsita akko?

18 Ye shuchchizella afa gol7ize ubbanna meqqoda, shuchchize eella afa wodhdhize ubbanna gaacinttoda» yagayda.

19 Higge astamaaruntsin kahinunts hyalaquntsi yinna aazizita ohinttidanna untalla afa maaqqidanno erii ye wode eza aykkodes koyda, yezin asuntsis zhashtida.

Giira baz

(Maato. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Yinnii gisho, Yesuusa worzhito ahize Roome kaatizes aatsii immades koyi E doonttippa bala qaala naagane. Yinno folisades xillo gaara yi7i cimmize asuntsana eego kiittida.

21 Kiitinttii hyanggide asuntsi, «Astamaarizayo, neenii ohizannan tamaarssizanna likke maaqqizanno, mahi Xoozze ogito turira tamaarssizannon oonan shagoosanno nu erane.

22 Yi7o yezin, Roome kaatis giira giirodes beezanene beezosa?» yaga7i eza oocida.

23 Yezin E un wozina iitatitsito eride gisho

24 «Ane tana fettii santime beezote, Eella yeze misiltan suntsita oodebazo?» yagayda.

Un mahi, «Roome Kaati» yagayda.

²⁵ E mahi, «Yeezako, Qeesarestto Qeesares, Xoozzesito Xoozis inggote» yagayda.

²⁶ Yinnii gisho, E mahide mahite asuntsi tiintte bala denggodes dandda7ikaaya. E mahite gaama qoppii si77i gayda.

Hyayqoppa denddebaz

(Maato. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

²⁷ Hyayqoppa denddo baaya yagaaze Saduqaawuntsappa fete fete Yesuusago yi7i,

²⁸ «Astamaarizayo, fettii asi machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqqiko, E ishe yinna machchito ekkii na7a yelii fa ishes kochchi ashshode fana Muse xaafida.

²⁹ Yikke laappun ishuntsi yene. Anggissee machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqqida.

³⁰ Lam7antsize izo ekkii na7a yelikaayzara hyayqqida.

³¹ Hyaydzantsize yinnii fana yi7ida. Laappununtsi ubbanna yinnii gaara yi7i izo ekkida, yezin na7a yelikaayzara hyayqqida.

³² Ubbappa suuba machchita hyayqqida.

³³ Yikke, laappun dhiiratsi izo ekkide gisho hyayqoppa denddize wode iza oode machcho maaqqade?» yaga7i oocida.

³⁴ Yesuusa mahi, «Asi hyanna wodite ekkane gelane.

³⁵ Yezin hyayqoppa denddii ye7ode alamite yessades beezuntsii ekkosi geloos.

³⁶ Un kiitanchcho fana maaqqize gisho ti-inoppa hyayqqoos. Hyayqoppa denddide gisho un Xoozze na7a.

³⁷ Muse Laatstsii, «Abrahama Laatstsii, Yisaaqa Laatstsii, Yayqooba Laatstsii» ga7i cil7o gidda eexize tama taarikito xaafidanne hyayqqide asuntsi denddizanno beezane.

³⁸ Ubbuntsi ees faxa yezuntsana maaqqade gisho E faxa yezunts Laatstap attin hyayqqiduntsi Laatstsii baaya» yaga7i mahida.

³⁹ Higge asttamaaruntsappa fete fete, «Asttamaarizayo, lo77o baz ohida» yagayda.

⁴⁰ Yinnippa suuba, melle ooce oocodes zhashtida.

Kiristtoosa oode na7a

(Maato. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

⁴¹ Yinnippa kaallii Yesuusa unttago, «Asuntsi Kiristtoosa wayzi Dawute na7a ga7e?

⁴²⁻⁴³ Akkos gayko, Dawute fa ommite Mazmure maxaafite,

«Xoozii ta Laatstsego «Ta ne morkkuntsana ne tohita yedhdhize bessi mahode wontsis taappa mizaqi zalara betto» gayda yagayda.

⁴⁴ «Yikke, Dawute Kiristtoosa, «Laatstso ga7i xeegittera ees na7a wayzi maaqqe?» » yagayda.

⁴⁵ Asi ubba si7adera fa tamaaruntsago,

⁴⁶ «Pharggo ma7o ma77i wuta kadhizuntsappa, gabe bonchcho sarotse, Ayhude woosa Keetstsite bonchcho oyda, mokunttize keetstsan bonchcho bessi koyze higge asttamaaruntsappa naagintote.

⁴⁷ Un budan keetstsi kallo ashshizuntsana, xillo asi gaar yi7i woosa pharggizane. Un iita firdda ekkoda» yagayda.

21

Budantti muxaate (Mar. 12:41-44)

¹ Dure asi Xoozze Keettsa muxaate saaxintte olodera Yesuusa dhoqi ga7i asuntsana bi7ida.

² Mahi fettii daha budantta lam77i sikkina olodera bi7i,

³ «Ta yinttis turo ohine; hyanna daha budantta ubbannippa aatsii inggida.

⁴ Akkos gayko, hyantsi asuntsi ubbanna faas yeze bazappa inggida, yezin iza fa facitippa, faas yeze yestto mulo inggida» yagayda.

Wurssutsi wode malla (Maato. 24:3-14; Mar. 13:3-23)

⁵ Yesuusa tamaaruntsappa fete fete Xoozze Keetsita gaama lo77ize shuchcharan asi Xoozis inggide imora lo77idanno ohinttane.

⁶ Yezin Yesuusa, «Hyanna yin be7ize bazita ubbanna lanttikaayzara, shuchchi shuchchalla afa gimbbinttide fana hyannira attoose wode ye7oda» yagayda.

⁷ Unttin, «Asttamaarizayo, hyanna ubbanna hyanodanna ayde? Mahi hyanna hyanodannis mallita akko?» yaga7i oocida.

⁸ Yesuusa yaga7i untis mahe inggida: «Bal-inttaame gaar naaginttote. Gaamuntsi fana, <Ta Kiristtoosa, wodita ukkida> yaga7ite ta suntsite ye7oda, yezin yin untana kaallippete.

⁹ Yin olabazin as iitatitsi si7ize wode tan-nippete. Yinna tiinidhii yi7odanna attaamebaz maaqqade gisho wode wurssutsita ellisii ye7oos» yagayda.

¹⁰ Kaallin, «Worzha worzhalla afa, ka7itumo ka7itumolla afa denddoda.

¹¹ Damma sa7a eni7e hyanoda, gado hyargge naye bay7en dumma dumma bessa gaammada, zhashize bazin damma malla saloppa benttoda.

¹² Yezin hyanna ubbanna hyanodannippa tiino ta suntsiti gisho ga7i asi yinttana baytsoda aykkoda. Ayhude woosa Keetsta firddi achchi keetsta yinttana oloda. Kaat tiinon worzha ahizuntsii tiino yinttana kanggoda.

¹³ Yinnan ta baz yin untis markkidhades lo77o oge maaqqada.

¹⁴ Yinnii gisho, yin oocinttize wode waaga7i mahe immade ga7i yin wozintte un7inttaame fana qoppote.

¹⁵ Akkos gayko, yin morkkunsi yinttara eqintodesin lallodes dandda7oosse doonan cinccatitsi ta yinttis inggoda.

¹⁶ Melle atto yezin, yinttana yeliduntsi, yin ishuntsi, yin iginuntsi lagguntsi yinttana aatsii inggoda. Yin giddappa feta feta wodhoda.

¹⁷ Ta suntsiti gisho asi ubba tiintte yin ixinttiduntsana maaqqada.

¹⁸ Yezin melle atto yezin, yin omma isintsitippa feten dhaboos.

¹⁹ Mintsii dandda7ara yin, yin shemppito ashshoda.»

Yerusalaame dhabe baz

²⁰ «Yerusalaame katamita allaga wottaddarera gasintti bettezin yin bi7iko iis dhabe ukkidanno erote.

²¹ Ye wode Yihuda yeze ubbanna derego woxxi dhabo, katamite yezuntsi yeygappa kezo, gaxare yezuntsi katama gelippe.

²² Akkos gayko, hyanna xaafinttidanna folint-tode gaar yinna Xoozze kushe mahize wode.

²³ Sa7alla afa damma madha ye7oda, hyannen asalla afa Xoozze baadditsi ye7oda. Yinnii gisho, wodatsi maachuntsisin dhantsizuntsis bade.

²⁴ Un mashshara hyayqqoda, asi ubbanna allaga sa7a yessada. Ayhude maaqqoosse asunts wodita folinttode wontsis Yerusalaame untara yedhinttidanno maaqqada.

As Na7ay mahi yo7oda

²⁵ «Awan, aginan, xoolinttolla afa malla bent-toda. Abbappan zuluntte en7e denddidannippa sa7a yeze asi un7inttoda yirggoda.

²⁶ Salo wolqqita buqunttode gisho asi zhash-moran sa7alla afa akko yi7adyessa ga7i naagora tannoda.

²⁷ Ye wode As Na7ay wolqqaran damma bonch-choran dhonnera ye7odera un be7ada.

²⁸ Yinttana ashshize ukkide gisho hyanna hyanizanna folinttodes aykkize wode giiginttii eqqote, yin ommito dhoqi yiizii bo7ote» yagayda.

²⁹ Kaallin, hyannigaara ga7i aazize ohida: «Belese minxan melle minxa ubba bo7ote.

³⁰ Un aacize wode torchche ukkidanno yin erane.

³¹ Yinnii gaara hyanna hyanizanna folinttoder a yin bi7iko Xoozze ka7itumo ukkidanno erote.

³² «Ta yinttis turo ohine; hyanna ubbanna folinttode wontsis hyanna yeletitsita aadhoos.

³³ Salon sa7an aadhoda, yezin ta qaalta aadhoos.

³⁴ «Yikke, bore baayze yessara, ushi gaantsera yesi bazis un7inttera yin wozintta aykkinttaame gaaran yinna qammita tiirikaayzin xike fana yinttana aykaame fana naaginttote.

³⁵ Yinna qammita sa7a kumutsite yeze ubbuntsalla afa yelloda.

³⁶ Yinnii gisho, ye7ize baz ubbappa attodesin As Na7a tiintte eqqodes dandda7inttode fana ubba wode miinggi woossote» yagayda.

³⁷ Awara awara Yesuusa Xoozze Keetstsita tamarssite, qamma qamma Shamahe Derizella afa kezii aqane.

³⁸ Asi ubba eza si7odes wontta gooda eego Xoozze keetsta ye7ine.

22

Yihuda Yesuusa aatsii inggodes zorinttida
(Maato. 26:1-5; 14; 16; Mar. 14:1-2, 10-11; Waha. 11:45-53)

¹ Ye wode Faasika gaaze boora Ba7ale ukkida.

² Kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsi asuntsis zhashtide gisho wayzi Yesuusa fa gid-dappa dhabssodyezako oge koyane.

³ Xalahe taphpho lam77untsappa feta maaqqide Asqorootu Yihuda ga7inttize gidda gelida.

⁴ Yihuda kahinunts hyalaquntsisin Xoozze Keettsa naagizuntsi hyalaquntsago hyanggi Yesuusa wayzi aatsii immadyezako unttera zorinttida.

⁵ Unttin yinne ufaytti bira immades eera zorinttida.

⁶ Ezin zorinttidanne giigida. Aatsii unttis immades asi baayze wottize wode naagitera yene.

Wurssutsi kawo
(*Maato. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Waha. 13:21-30*)

⁷ Yinnippa suuba, Faasika duro shukinttize boora Ba7ale yellida.

⁸ Yesuusa, «Faasika kawo ma7ade gaar hyanggi nuus giigizote» yaga7i Phexiroosan Wahannisan kiittida.

⁹ Un, «Nu aba giigisade gaar ne koye» yaga7i oocida.

¹⁰ E unttago, «Yikke yin katama gelodera hyaatsi otara tookkide atstse yinttara yelinttoda. E hyanggi gelize keetstsite eza kaallii gelote.

¹¹ Kartti adego asttamaarize, «Ta ta tamaruntsara wolla Faasika kawo ma7ades zaqqo keetsita aba yene? yagayda» ga7ote.

¹² E fooqella afa yiixxintti giigii yeze dalgga ki-file yinttana beessada, yeyga giigizote» yagayda.

¹³ Un hyanggi Yesuusa ga7idanni gaara hyanin denggida. Faasika ba7ale kawo yeyga giigizida.

¹⁴ Saatan yellide wode Yesuusa hawaaruntsara wolla kawolla bettida.

¹⁵ E unttago, «Ta madha ekkodannippa tiinii hyanna faasika kawuto yinttara ma7ades gaama amudhdhida.

¹⁶ Yikke, si7ote! Xoozze ka7itumtte hyannis bilitsita folinttode wontsis hyanna kawuto mahi mo7oos» yagayda.

¹⁷ Ushito ekkii galatii maaqqii, «Hya7ate hyanno yin gidda gishinttote.

¹⁸ Si7ote! Xoozze ka7itumo ye7ode wontsis hyaynoppa aykkii hyanna woyne ushitippa mahi uzhoos» yagayda.

¹⁹ Booriza ekkii, galatii maaqqii, «Hyanna yinttis ingginttidanna ta ashtto. Hyanno oochitera tana tirote» yaga7i baxxi unttis inggida.

²⁰ Yinnii fana, kawutippa suuba ushshito ekkii, «Hyanna ushshita yinttis goggide ta suutsite folinttize kille caaqo.

²¹ Maaqqikon, tana aatsii inggode atstse kushita taara fettilla gabate.

²² As Na7ay ees Xoozii gayde fana hyayqqodes yene, yezin eza aatsii inggize attsa bade» yagayda.

²³ Un fa gidda, «Hyanno oonii oochchode» ga7i wol oocida.

Oode nuuppa damma?

²⁴ Mahi un gidda damma maaqqade oode gaaze lalle medhinttida.

²⁵ Yesuusa unttago, «Alame kaatuntsi fa asuntsana wolqqara ahane; fa dertilla

afa laatsidhizuntsanan fana, «Lo77o oochchizuntsana» yaga7i xeeqane.

²⁶ Yezin yin gidda yinnii fana maaqqippe. Yin gidda angisize geezze fana yi7o;kaalitsize kaal-lizefana yi7o.

²⁷ Yeezin, mukkizeppan Mokinttizeppa aaye aadhe? Mokinttiza baane? Yezin taanii yin gidda mukkize fana.

²⁸ «Yinttin ta madhite taappa shaakkint-tikaayzar taara miinggi eqqiduntsana.

²⁹⁻³⁰ Yin ta leematippa ma7ade fana, ushshade fanan araataalla afa bettii taphpho lam77i Isra7eele sheeshuntsalla afa firddode gaar ta aday tana shuumide fana taanin yinttana ta ka7itumtte shuumoda» yagayda.

³¹ Kaallii Yesuusa, «Simoona, Simoona, Xalahe yinttana zarga fana hyarqqodes woossida.

³² Yezin ta ne ammantta dhabaame fana nees cimidhdhane. Neenin maaqqide wode ne ishuntsana miintso» yagayda.

³³ Simoona, «Laatsto, ta neera acinttodesin hyayqqodes giiginttida» yagayda.

³⁴ Yesuusa Phexiroosago, «Ta nees ohine; hyayno lukule uukkodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

³⁵ Kaallii, Yesuusa unttago, «Taanii yinttana korojjo, karxitten caamma baayzin kiitteze wode yinttis faccidebaz yene?» yaga7i oocida.

Un mahi, «Akkon faccikaaya» yagayda.

³⁶ E unttago, «Hyatte korojjon karxite yeze aykko; mashsha baayze fa afultto bayzi mashsha wonggo.

³⁷ Hyanno si7ote! «Genuntsara faydinttida» ga7intti xaafinttidanna ta gidda folinttodes beezane. Yee, ta gisho xaafinttidanna folinttizanna turidhida» yagayda.

³⁸ E tamarunsi, «Laatsto hyanne lam77i mashsha yene» yagayda.

E, «Maaqqada» yagayda.

*Yesuusa Shamahe Derizella woossida
(Maato. 26:36-46; Mar. 14:32-42)*

³⁹ Yesuusa tiinoppa kezizanni gaara denddii Shamahe Derizella kezida. E tamarunsi eza kaallida.

⁴⁰ Yinna besite yellide wode «Madha gelaame fana woossote» yagayda.

⁴¹ Unttappa shuchchi dhogin yellode bessi gaar hayaakki bunqqunttii woossida.

⁴² «Ta adayo, ne qofa maaqqiko hyanna madha xuu7uto taappa aatsto. Yezin ta qofa maaqqippe ne qofa hyano» yaga7i woossida.

⁴³ Kiitanchcho saloppa benttii mintsitsida.

⁴⁴ Gaama un7intti mintsii woossane. E cawutan suutsi xokkize gaar sa7ite xokkane.

⁴⁵ Yesuusa woosa polii fa tamaruntsago yi7ida. Un, azzanoppa denddii labbii genttezin denggi,

⁴⁶ «Akkos gentte? Faatana gelaame fana denddii woossote» yagayda.

Yesuusa aykkinttida

(*Maato. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Waha. 18:3-11*)

⁴⁷ E hyaga ohella afa yezin gaama asuntsi yi7ida. Taphpho lam77untsappa fete Yihuda ga7inttize untana kaalitsane. E Yesuusa yeerodes kale shiiqida.

⁴⁸ Yezin Yesuusa, «Yihuda, As Na7aya yeerii aatsii inggoda?» yagayda.

⁴⁹ Yesuusa tamarunsi yinna hyanzanno bi7i, «Laatso mashshara gachcho?» yagayda.

⁵⁰ Un giddappa fete kahinunts hyalaqiza guud-dii mizaqi hyayza gachchii olida.

⁵¹ Yezin Yesuusa, «Ashsho! Kayppete»* yagayda. Atstse hyayza bochchii fatstsida.

⁵² Yinnippa suuba, Yesuusa fana aykkodes yi7ide kahinunts hyalaquntsago, Xoozze Keetsta naagizunts shuumuntsagon cimuntsago, «Faanno aykkize asi fana mashshan gufe aykkii yi7idate?

⁵³ Ubba wode Xoozze Keetstsita ta yinttara yeze wode taalla afa kushe gaddikaaya. Yezin hyanna dhuma ka7itumo ahide woden yin woden» yagayda.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(*Maato. 26:57-58, 67-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Waha. 18:12-18, 25-27*)

* **22:51 Ashsho! Kayppete:** Yesuusa hyanna besite ashsho gaydanna eza ashshodes ga7i asuntsi atstse hyayza gachchidanno ashsho gachchippe ga7idannon, melluntsi eza aykkodes yi7iduntsana kayppete hyanna un wode yagaydanno lam77i qofuntsana wol yeltsi aykkida. **22:53** Luqa. 19:47; 21:37

⁵⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa aykkii kahinunts hyalaqize woofa kanggida. Phexiroosa hyaakora Yesuusa kaallane.

⁵⁵ Asuntsi kahinunts hyalaqize woofa tama eetsii wolla bettezin Phexiroosa untara wolla bettida.

⁵⁶ Fettii arita Phexiroosa tama kale bettidanno dakkii bi7i, «Hyay atstse eera yene» yagayda.

⁵⁷ Yezin Phexiroosa, «Hyanna maachite ta ye attsa erosi» yaga7i kaddida.

⁵⁸ Eerats wodeppa suuba fettii melle asi eza bi7i, «Neenin untappa feta» yagayda.

Yezin Phexiroosa, «Hyay attsayo tana baaya» yagayda.

⁵⁹ Fettii saate gaar gam77idannippa suuba fettii melle atstse loytsii, «Hyay attsay Galilappa maaqqade gisho so7e baayzin eera yene» yagayda.

⁶⁰ Yezin Phexiroosa, «Hyay attsayo, ne gaazaya ta eroos» yagayda. E yinna ohito hyaasikaayizin lukule oollida.

⁶¹ Laatstsii suuba maaqqii Phexiroosa bi7ida. Phexiroosa, «Hyayno lukule oollodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yaga7i, Laatstsii ohide qaaltto tiirida.

⁶² Phexiroosa bale kezii gaama goqii yeekkida.

Yesuusa Philaaxoosa tiinon Heroodisa tiino shiiqida

(Maato. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Waha. 18:19-24)

⁶³ Yesuusa naagize asuntsi eza leqqen hyadhdhe aykkida.

⁶⁴ E aafito goozii «Ane tinbbite oho; nena hyad-hdhide oode?» yaga7i oocane.

⁶⁵ Melle gaama leqqii cazhane.

⁶⁶ Sa7a wonttize wode Ayhude sa7a cimuntsi, kahinunts hyalaquntsin higge asttamaaruntsagon shangguntsago shiiqii, Yesuusa fa tiino shiishida.

⁶⁷ Un, «Ne Kiristtoosa? Ane nuus oho?» yaga7i oocida.

Yesuusa, «Ta ohizako ammanoos.

⁶⁸ Ta oocizako mahoos.

⁶⁹ Yezin As Na7ay hyannippa gode bagga wolqqaama Xoozze mizaqi zalar bettoda» yagayda.

⁷⁰ Ye wode ubbanna, «Yeezin, ne Xooz na7a?» yagayda.

E, «Ta Xoozze na7a yin gaydanni fana» yagayda.

⁷¹ Un, «Yikke, melle markka akko koshshe? E fa il7antsite ohodera nu si7ida» yagayda.

23

Yesuusa Philaaxoosa tiino

(Maato. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Waha. 18:28-38)

¹ Yinna besite shiiqide shangguntsi ubbanna denddii Yesuusa Philaaxoosago kanggida.

² «Hyay atstse nu asuntsana balitsodera, Roome kaatis giira giiraame fana kayoderan mahi, «Taanii Kiristtoosa yin kaati» yagaazin denggida» yaga7i mootida.

³ Philaaxoosa Yesuusa, «Neenii Ayhuduntsi kaatine?» yaga7i oocida.

Yesuusa, «Ye, ne ga7idanni gaar» yagayda.

⁴ Philaaxoosa kahinunts hyalaquntsagon asuntsago, «Hyay atstsella afa ta fettii bala baz denggikaaya» yagayda.

⁵ Yezin un, «Hyay atstse Galilappa aykkii hyanno yellodes Yihuda kumutsi iitabazis dentsitsane» yaga7i mintsii ohida.

⁶ Philaaxoosa yinno si7eze wode Yesuusa Galila asi yezako erodes koyi eza oocida.

⁷ Yesuusa Heroodisa sa7appa yi7ide asi maaqqizanno Philaaxoosa eride wode Heroodisa ye wode Yerusalaame yeze gisho eego dakkida.

Yesuusa Heroodisa tiino shiiqida

⁸ Heroodisa Yesuusa be7ades gaama wodeppa koyitera yeze gisho eza be7eze wode gaama ufayttida. Akkos gayko, E baz si7ide gisho gaama gofize baz oochchin be7ades amudhdhiter yene.

⁹ Heroodisa Yesuusa gaama oochi oocida, yezin E akkon mahikaaya.

¹⁰ Kahinuntsi hyalaquntsin higge astta-maaruntsi ize eqqii mintsii eza mootane.

¹¹ Heroodisaran E wottaddaruntsara Yesuusa toochii leqqida. Bonchcho afula ma7isii Philaaxoosago mahi dakkida.

¹² Heroodisaran Philaaxoosara tiino morkke yezar ye wode wolla giigida.

Yesuusa hyayqo firdda firddinttida

¹³ Philaaxoosa kahinunts hyalaquntsana, as ahizuntsanan fettilla xeeji,

¹⁴ « «Hyay atstse asi wobbo bazis dentsitsane» ga7i taago ki7ida. Taanin yin tiintte qurichin yin shiishide mootis akko bala baz denggikaaya.

¹⁵ Heroodisa, yinnii gaar akko bala baz eella afa denggikaayze gisho nuugo dakkida. Turon hyay atstse hyayqos yeltsize akko bala baz oochchikaaya.

¹⁶ Yinnii gisho, eza garafii billii dakkoda» ya-gayda.

¹⁷ Yinno E ga7idanna Faasika Ba7ale wode fettii asi untis billodanna ees attaamebaz maaqqide gishos.

¹⁸ Worzhuntsi ubba fettilla, «Hyay atstsa wodho, nuus Barbbaane billo» yaga7i uukkida.

¹⁹ Barbbaane katama gidida asuntsana iitabazis dentsitsii asi wodhii acinttide asi.

²⁰ Philaaxoosa Yesuusa billodes koyi asuntsis mahi ohida.

²¹ Maaqqikon, asuntsi, «Suxxo! Suxxo!» yaga7i uukkida.

²² Philaaxoosa hyaydzintsa, «Hyay atstse qohide baz akko? Wodhes yeltsize bala ta denggikaaya. Yinnii gisho, garafii dakkii ashshoda» yagayda.

²³ Un fa qaalto dhogi yiizii, «Suxunttodes beezane» ga7i mintsii uukkida. Un uukki gamida.

²⁴ Un oociti gisho ga7i Philaaxoosa eella firdida.

²⁵ Asi iitabazis dentsitsizayan as wodhii acinttidaya billode fana woossida, ye atstsa untis billida. Yezin Yesuusa un koydebaz oochchode gaar untis aatsii inggida.

Yesuusa suxxida

(Maato. 27:31-44; Mar. 15:21-32; Waha. 19:17-27)

²⁶ Yesuusa aykkii kanggodera Simoona gaaze Qereena sa7a atstse gaxareppa ye7odera, denggi masqala toossii Yesuusa kaallii hyammade fana un7itsida.

²⁷ Gaama asuntsin fa dadabito qoxxitera yeekkize maachuntsi E suubara kaallane.

²⁸ Yezin Yesuusa unttago suuba maaqqii, «Yin, Yerusalaame maachuntso, yin ommitisin yin na7untsis yeekkotep attin taas yeekkipete.

²⁹ «Yikke dhoontsuntsin, yelikaayze saztan dhantsikaayze ammita anjjintida» yin yagawude qamma ye7oda.

³⁰ Ye wode dertto, «Nuulla afa gol7o», zooziton, «Nuna aachcho» gawuda.

³¹ Yikke, qaye minxalla hyanni gaar yiiziko mela minxa wayssad yessa?» gayda.

³² Ezara wodhodes melle lam77i iita baz oochchiduntsana kanggida.

³³ Qeeraniyo* ga7inttize besito yeltsi suxxida. Iita baz oochchiduntsappa feta mizaqi zalara hyankkaya workkita zalara suxxida.

³⁴ Yesuusa, «Ta adayo, un akko oochchizako eroosse gisho ne unttis atto ga7o» yagayda.

Un E afulttilla afa ixa olii shaakkintti ekkida.

23:30 Hose. 10:8; Qon. 6:16 * **23:33 Qeeraniyo:** Qeeraniyo gaazanna Grike doona. Aramayke doonara «Golgotta» woy «Omnia liiphe» ga7e. Qeeraniyo gaaze suntsita inggintidanna Yesuusa suxuntidanna as omnia liiphe aaze bessa maaqqide gishos. Yinna bessita Roome ka7itumo iita baz oochchiduntsana suxxize bessi. (Maato 27:33; Mar. 15:22; Waha. 19:17) **23:34** Maz. 22:18

³⁵ Asuntsi eqqii be7ine, yezin gade ahizuntsii, «Melluntsana ashshida; Xoozii dooride Kiristtoosa E maaqqizako ane fana ashsho» yaga7i leqqida.

³⁶ Wottaddaruntsi E kale shiiqii, caala woyne ushi inggida.

³⁷ Yeyzi, «Neenii Ayhudunts kaati maaqqiko ne ommito ashsho» yaga7i leqqida.

³⁸ Ees omma zalara, «Hyay Ayhudunts kaati» yagaaze xuufe gaddida.

³⁹ Suxunttide iita baz oochchiduntsappa fete cashshi sa7ara gochchitera, «Ane neenii Kiristtoosa maaqqiko, nenan nunan ashsho» yagayda.

⁴⁰ Yezin hyankkay, «Ne hyannii gaar firdda yezite melle atto yezin, Xoozis zhashtoosa?»

⁴¹ Nuunii nu balttis beezize firdda ekkane, yezin hyay atstse fettii iitabazin oochchikaaya» yaga7i kaccida.

⁴² Mahin, «Yesuusa, ne ne ka7itumora ye7ize wode tana qoppo» yagayda.

⁴³ Yesuusa, «Ta nees turo ohine; hyayno ne taara gannate maaqqada» yagayda.

⁴⁴⁻⁴⁵ Ye wode izippun saateppa hyanggi ud-dufun saate yellodes awa foo7ito kayde gisho sa7a ubbanne dhuma maaqqida. Xoozze Keetsta magaraajjita feedhinttii lam77i shaakkinttida.

⁴⁶ Yesuusa, qaaltto dhoqi yiizii, «Ta adayo, ta ta shemppito ne kushite inggane» yaga7i hyayqqida.

⁴⁷ Mato hyalaqize, hyanidanno bi7i, «Hyay atstse turo xillo» yaga7i Xooz galatida.

⁴⁸ Yinna hyanide bazito bo7odes yinna besite shiiqide asi ubbanna hyanidanno be7eze wode fa dadabito qoxxitera fa kara maaqqida.

⁴⁹ Maaqqikon, Yesuusa kalera erize asuntsi ubbanna, yinnii gaara Galilappa kaallii yi7ide maachuntsi yinno bi7ite hyaakora eqqida.

⁵⁰⁻⁵¹ Ayhude shanggunsappa fetay, Yoosefa ga7inttize atstse yene. E Armmatiyasa ga7inttize Yihuda katamappa yi7ida. E lo77on Xillo asi maaqqide gisho Xoozze ka7itumo ye7ito naagane. Shanggunsappa feta maaqqii un zorintten oochite baaya.

⁵² Ye atstse Philaaxoosago hyanggi, Yesuusa ahito moogodes taas inggo ga7i woossida.

⁵³ Yesuusa ahito ketstsii afulara xaaxida. Laalappa woocinttide wom7o melle asi mooginttikaayze boozite gaddida.

⁵⁴ Sambbata gelodes yiize gisho yinna wodita giigintte qamma.

⁵⁵ Galilappa denddii Yesuusa kaallii yi7ide maachuntsi Yoosefara hyanggi E ahito wayzi moogizako booztto akaakii bi7ida.

⁵⁶ Izippa maaqqii shitton qibaate giigizida. Higge kiittizanni gaar Sambbata awarito shemp-pii peezhida.

24

Yesuusa hyayqoppa denddida
(Maato. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Waha. 20:1-10)

¹ Saaminttappa tiino qamma, wogga wode wontta gooda, maachuntsi fa giigizide shitto ekkii booza hyanggida.

² Un ize yellize wode booza doontte yeze shuchchita gol7i hyal7idanno denggida.

³ Un booza gaatsi gelida, yezin Laatstse Yesuusa ahito denggikaaya.

⁴ Un ize eqqii akko hyanido ga7i qoppodera akaakikaayzin gaama foo7ize afula ma77ide lam77i asuntsi un kale eqqida.

⁵ Maachuntsi zhashti fa omito sa7a ziqqii yizii yessadera, asuntsi unttago, «Faxa yezaya hyayquntsi gidda akkos koyete?

⁶⁻⁷ E hyanne baaya; hyayqoppa denddida, «As Na7ay nagaranchchuntsi kushite aadhii inggintoda; unttin eza suxxoda. E hyaydzintsa qammite hyayqoppa denddoda» yaga7i, E yinttara Galila yezite yinttis ohide qaaltto qoppote» yagayda.

⁸ Maachuntsi ye wode E qaaltto tiirida.

⁹ Maachuntsi boozappa maaqqii hyanide bazito ubba taphpho fettuntsisin melluntsisin ohida.

¹⁰ Yentsi hawaaruntsis ohide Magdela Mayramo, Yohaanna, Yayqooba intta Mayramon unttera yeze melle maachuntsana.

¹¹ Yezin unttis maachuntsi ohidanna abukko gaara yi7in ammanikaaya.

¹² Yezin Phexiroosa denddii woxxii booza qitida. Yinna bestto yellii zuggii gidda be7ize wode moogide afula xalaala bi7ida. Hyanidanne gaama qoppii fa kara maaqqida.

*Emmahuuse ogella afa**(Mar. 16:12-13)*

¹³ Ye wode kaallize tamaaruntsappa lam77untsi Yerusalaameppa taphpho fettii kilo mitire hyaakkize Emmahuse kara gancce hyanggane.

¹⁴ Un wolla hyanide bazito ubba ohinttane.

¹⁵ Un yinna hyanidanni baz tiiriteran ohinttit-era yedhdhize wode Yesuusa fa ommitis shiiqii untara hyanggane.

¹⁶ Yezin, un eza eraame fana un aafta aykkint-tida.

¹⁷ E, «Yin wolla ogella yezite ohinttizanna akko?» yagayda.

Un azzanii si77i ga7i eqqida.

¹⁸ Unttappa fete Qeliyoopha ga7inttize, «Hyanna qammiti gidida Yerusalaame hyanidanno eroosse, ne sa7itis zaqqone?» yagayda.

¹⁹ E mahi, «Ize hyanidanna akko?» ga7i oocida.

Un, «Xoozze tiinon asi tiinon oocharan ohera mintsii nabe maaqqide Naazirete Yesuusa baz.

²⁰ Eza kahinunts hyalaquntsin nuna kaalit-sizuntsi hyayqo firddas aatsii inggi, suxxida.

²¹ Nuunii Isra7eele asuntsana ashshoda ga7i ufaytti naagezin hyanna hyanin hyayno hyaydz-intsa qamma.

²² Mahi nu giddappa fettii fettii maachuntsi nuna gaama qofizida. Un hyayno wontta gooda booza hyanggida.

²³ E ahita dhabide wode maaqqii yi7i, «E faxa yene» yagaaze kiitanchchuntsi qonccin bi7ida yaga7i ohida.

24 Nu giddappan fete fete booza hyanggi maachuntsi ohidanni fana hyanin bi7ida, yezin eza bi7ikaaya» yagayda.

25 E unttago, «Yin, tiiroosse asuntso, yin wozintta nabuntsi ohidanno ubba ammanodes gam7izuntso,

26 Kiristtoosa yinna madhito ekkodesin fa bonchchora gelodes beezosa?» yagayda.

27 Museppan nabunts ubbannippa denddii Geeshi Maxaafite E baz xaafinttidanno ubba unt-tis qonccizida.

28 Un hyanggize kara gancce ukkide wode Yesu-usa aadhii hayaako bessa qitize gaara yi7in,

29 Un, «Sa7ita qammide gisho nuura aqo» yaga7i mintsii woossida. Yinnii gisho, unt tara aqodes gelida.

30 Unttara wolla leematella bettii, soollo dentsii, feedhii anjjii unt tis inggida.

31 Ye wode un erode gaar un aafta bugunttida. Unttin erida. Yezin E unt tappa genggida.

32 Un, «Nu ogella afa yezin E nuus Geeshi Maxaafe billiteran nuna ohizitera nu wozintta eexika?» yagayda.

33 Ye wode denddii suuba Yerusalaame yi7ida. Taphpho fettuntsin melluntsi fettilla shiiqii yessadera denggida.

34 Un, «Laatstsii turo denddida; Simoonas bent-tida» yagayda.

35 Yentsi lam77i tamaruntsi Emmahuuse ogella yezin hyanidannon soollo feedhide wode wayzi eza erezako unt tis ohida.

Yesuusa fa tamaaruntsis benttida
(Maato. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Waha. 20:19-23; Hawa. 1:6-8)

³⁶ Lam77i tamaaruntsi yinna ohitilla yezin, Yesuusa un gidida eqqii, «Saro yinttis maaqqe» yagayda.

³⁷ Maaqqikon, un tannii, meeshe bi7ide gaara yi7in zhashtida.

³⁸ E unttago, «Akkos zhashtido? Akkos so7e yin wozintte gelido?

³⁹ Ta kushiton ta tohito bo7ote; ta tana. Mahi aykkii bo7ote; tana yin be7izannigaara, meeshes ashon meqatsii baaya» yagayda.

⁴⁰ Yaga7i, fa tohiton fa kushiton untana beezida.

⁴¹ Un ufayssappa denddidannippa ammananxii gaama qoppii yezin, Yesuusa unttago, «Hyanne yinttis mu7izebaz yene?» yagayda.

⁴² Un fettii michinttide molo ees inggida.

⁴³ E ekkii un tiintte mu7ida.

⁴⁴ E, «Ta yinttara gam7ide wode ubbanne Muse higge maxaafite, nabuntsi maxaafiten Mazmure maxaafite, ta gisho xaafinttidanna ubbanna folinttodes beezane yaga7i ta yinttis ohide qaaltta hyanno» yagayda.

⁴⁵ Ye wode Geeshi Maxaafito tiirode gaar wozintto unttis bugida.

⁴⁶ Yinnii fana, «Kiristtoosa madha ekkoda, hyaydzdzintsa qammite hyayqoppa denddoda yaga7i xaafinttida.

⁴⁷ Yerusalaameppa denddii asi ubbanna nagarappa maarotitsin atosetsi E suntsite markkidhoda.

⁴⁸ Yin yinnis markka.

⁴⁹ Yikke, taanin ta aday inggide ufayssito yinttis dakkoda. Yin saloppa wolqqa ekkode wontsis Yerusalaame katama gam7ote» yagayda.

Yesuusa salo denddida

(Mar. 16:19-20; Hawa. 1:9-11)

⁵⁰ Yinnippa suuba, Bitaniya katama untana ekkii hyanggida. Fa kushito dentsii anjjida.

⁵¹ Untana anjjite untappa shaakkintti ude Salo ekinttida.

⁵² Un zuggii goynii gaama ufayssara Yerusalaame maaqqida.

⁵³ Xoozza ubba wode galatitera Xoozze Keetsta gam7ida.

Kille Caaqo
The New Testament in the Oyda language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Oyda)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 20 May 2025

6edc256e-39e9-59ad-86cf-e1d4328a7cf2